ΚΥΘΗΡΙΟΙ

Ἐὰν θέλετε πολιτισμόν, εὐημερίαν, καὶ πρόοδον, κατέλθετε τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὰ βουνά σας εἰς τὸ παράλιον, καὶ δημιουργήσατε ἐκεῖ σύγχρονον πόλιν. Ἄλλως ὁ σημερινός διασκορπισμός σας εἰς μικροχωρία καὶ μικροσυνοικισμούς, θὰ ὁδηγήσῃ ἀσφαλῶς εἰς παντελῆ ἐρήμωσιν τὴν νῆσον σας.

«Φωνὴ τῶν Κυθήρων»

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΚΥΘΗΡΙΟΙ

Κτίσατε τὴν νέαν πόλιν σας εἰς τὸ Διακόφτι. Μόνον τὸ μέρος αὐτὸ σᾶς ὑπόσχεται ὁριστικὴν συγκοινωνιακὴν ἐξασφάλισιν, καὶ μόνον αὐτὸ σᾶς παρέχει ὅλα τὰ πλεονεκτήματα πρὸς ὑγιεινὴν διαμονήν σας. Τὸ Διακόφτι εἶνε ὁ τόπος ὁ ὁποῖος φυσικῶς ἐξυπηρετεῖ τὸ σύνολον τῆς νήσου σας.

«Φωνὴ τῶν Κυθήρων»

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΕΤΟΣ 9ον — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄ | ΓΡΑΦΕΙΑ & ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ - ΟΔΟΣ Θ. ΡΕΤΣΙΝΑ 33 - ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ | ΠΕΜΠΤΗ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1933.—ΑΡΙΘ. 113

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΣ ΛΑΟΣ

ΘΑ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΡΙΖΙΚΩΣ ΤΑΣ ΔΟΣΟΛΗΨΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΦΑΥΛΟΚΡΑΤΙΑΝ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Δὲν εἴχομεν καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐν τῇ νήσῳ μας ἐκλογῶν τῆς πέμπτης Μαρτίου, θὰ κατεβάλλετο πάσης φύσεως προσπάθεια ὑπὸ τοῦ ἀποτυχόντος ἐκ Χώρας ὑποψηφίου καὶ τῶν ὀργάνων του πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ ἀπολεσθέντος πολιτικοῦ του κύρους.

Μία ἐκδήλωσις τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν εἶνε καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκ Χώρας προέδρου τῆς ἐν Πειραιεῖ Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος ἐνέργεια, διὰ τὴν ὁμόνοιαν τάξα, καὶ τὴν συμφιλίωσιν τῶν κατοίκων τῆς νήσου μας ὡς ἐὰν δηλαδὴ ἡ νῆσος μας σπαράσσεται ὑπὸ διχονοίας!

Νομίζομεν ὅμως ὅτι ἡ δημοκοπικὴ αὐτὴ ἐνέργεια ἀνελήφθη ἐξ οἰκτρᾶς πλάνης, διότι ἐὰν εἶνε ἕνας τόπος εἰς τὸν ὁποῖον νὰ ὑπάρχῃ ὁμόνοια τοῦ λαοῦ, ὁ τόπος αὐτὸς εἶνε τὰ Κύθηρα. Ἐὰν δὲ τρόπος ἐκδηλώσεως τῆς ὁμονοίας ἑνὸς λαοῦ εἶνε τὰ καλὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα του, ὁ τόπος μας εἶνε πλήρης καὶ ὑπερπλήρης μάλιστα παρομοίων ἔργων.

Ἀλλὰ θὰ ἐρωτήσῃ κανείς: Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν εἰς τὰ Κύθηρα καμμία μεταξὺ τοῦ λαοῦ διάστασις; Ὑπάρχει, ἀπαντῶμεν. Ἀλλ' αὐτὴ δὲν εἶνε διάστασις παρεμποδίζουσα τὴν ὁμόνοιαν τοῦ λαοῦ διὰ τὴν πρόοδόν του. Εἶνε ἡ συνήθης εἰς ὅλους τοὺς λαοὺς ἀντίθεσις τῶν πολιτικῶν φρονημάτων ἡ ὁποία ἠμπορεῖ ν' ἀφίνῃ μερικὰς ἐχθρότητας, ἀλλ' εἶνε ἀνίσχυρος νὰ πνίξῃ τὸ εὐγενὲς αἴσθημα τῆς μεταξὺ τῶν χωρικῶν κατοίκων ἀγάπης.

Ὑπάρχει ὅμως μία ἄλλη διάστασις εἰς τὰ Κύθηρα καθαρῶς τοπική, διάστασις κοινωνικῆς ἢ οἰκονομικῆς μᾶλλον φύσεως, μεταξὺ τοῦ πολλοῦ λαοῦ τῶν χωρικῶν καὶ τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης. Ἡ διάστασις αὐτὴ ἔχει ἱστορικοὺς λόγους ἀναγομένους εἰς ἐποχὴν καταδυναστεύσεως τῶν χωρικῶν ὑπὸ τῶν ἀρχόντων μας, διάστασις ἡ ὁποία ἐὰν κάπως ἐξεφυλίσθη ἀλλὰ δὲν ἐξέλειπε, τοῦτο συμβαίνει διότι δὲν ἐξέλειπεν ὁ κυριώτερος αἴτιος αὐτῆς, ὁ παλαιὸς δηλαδὴ ΔΥΝΑΣΤΗΣ τοῦ τόπου.

Καὶ ὁ δυνάστης αὐτὸς δὲν εἶνε ἄλλος, παρὰ τὸ ΚΑΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ τῆς χωραϊτικῆς Φαυλοκρατίας μὲ τὸ ὁποῖον αὕτη ἐμφανίζεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διὰ νὰ ταράξῃ τὴν νῆσον, προσπαθοῦσα νὰ τὴν ὑποδουλώσῃ καὶ πάλιν εἰς τὸ ἰδιοτελῆ της συμφέροντα.

Αὐτὴ εἶνε ἡ διάστασις τοῦ τόπου μας, μία διάστασις μεταξὺ χωρικῶν καὶ παλαιῶν κοτσαμπάσηδων, ἡ ὁποία εἶνε φυσικὸν νὰ προκαλῇ ὀξεῖς ἀγῶνας καὶ διενέξεις.

Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην διάστασιν δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν γεφυρώσῃ; Ὄχι ἀπαντῶμεν ἀδιστάκτως. Αὐτὴ δὲν θὰ ἐκλείψῃ οὔτε θὰ γεφυρωθῇ ποτὲ παρὰ τότε μόνον, ὅταν ἐκμηδενισθῇ ὁ ἕνας τῶν ἀντιπάλων. Καὶ ἐπειδὴ εἶνε πολὺ φυσικὸν νὰ νικᾷ τὸ πλῆθος καὶ ἡ δύναμις, καὶ νὰ ἡττῶνται οἱ ὀλιγώτεροι καὶ οἱ ἀσθενέστεροι, θὰ συμβῇ καὶ ἐδῶ ὥστε, νὰ ἡττηθῇ τὸ ΚΑΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ τῆς ὀλιγαρχικῆς Φαυλοκρατίας τῆς νήσου, καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ ΗΘΙΚΗ τοῦ πλήθους τῶν χωρικῶν.

Ἀλλὰ ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ ΚΑΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ τῆς πρωτευούσης μας; Τὸ ΚΑΚΟΝ ΑΥΤΟ ΠΝΕΥΜΑ, ἀπαντῶμεν, εὑρίσκεται εἰς ὅλας τὰς ἐνεργείας τῆς Χώρας τὰς ὁποίας εἰς τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν σημερινῶν σημειωμάτων μας ἐν περιλήψει μόνον ἐκθέτομεν. Εἶνε μὲ ἄλλους λόγους, ΤΟ ΜΙΣΟΣ τῆς φθινούσης Χώρας κατὰ τῆς ΠΡΟΟΔΟΥ τῶν χωρικῶν.

Θὰ μᾶς παρατηρήσουν ἴσως: Ἀλλὰ δὲν ἐνδιεφέρθη ποτὲ ἡ Χώρα διὰ τοὺς χωρικούς; Ἐνδιεφέρθη βεβαίως ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ τοὺς ἐκμεταλλευθῇ. Οἱ τραπεζῖται της τοὺς ἐξεμεταλλεύοντο. Οἱ ἔμποροί της τοὺς ἐξεμεταλλεύοντο. Οἱ ἰατροί της, οἱ δικηγόροι της, οἱ συμβολαιογράφοι της, οἱ πολιτικοί της τοὺς ἐξεμεταλλεύοντο. Καὶ οἱ χωρικοὶ ἐσιώπων καὶ ὑπέμενον..... Ἕως ὅτου ἦλθεν ὁ καιρὸς κατὰ τὸν ὁποῖον ἀπέκτησαν καὶ οἱ χωρικοὶ καὶ ἐμπόρους, καὶ τραπεζίτας, καὶ ἰατρούς, καὶ δικηγόρους, καὶ συμβολαιογράφους, καὶ πολιτικοὺς ὄχι βέβαια ἐκμεταλλευτάς, καὶ ἔπαυσαν πλέον νὰ συρρέουν εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

Καὶ ἐπειδὴ ἕνας τόπος σβύνει ὅταν δὲν ἔχει οἰκονομικὴν κίνησιν, ὅπως συνέβη μὲ τὴν πρωτεύουσαν, διὰ τοῦτο οἱ χωραῖται ἐστράφησαν ἐναντίον τοῦ.... βουλευτοῦ μας κ. Τσιτσίλια διὰ νὰ τὸν ξωντώσουν πολιτικῶς μὲ παντὸς εἴδους συκοφαντίαν, μὲ παντὸς εἴδους ὕβριν, μὲ παντὸς εἴδους ψεῦδος καὶ κακοήθειαν, διότι ΑΥΤΟΣ ΕΞΥΠΝΗΣΕ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕ ΤΙΜΙΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΣ ΤΟΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΝ ΛΑΟΝ. Μόνον δὲ ἐὰν αὐτὸς θὰ ἔφευγεν ἀπὸ τὴ μέση ὑπῆρχεν ἐλπὶς νὰ σωθῇ ἡ Χώρα των.

Καὶ ἠγωνίσθη ἡ Χώρα νὰ κρατήσῃ τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἐπὶ μακρὸν τὴν ἐκράτει καὶ ἐσώζετο, ἀλλ' ἀπέτυχε. Ἠγωνίσθη νὰ παρεμποδίσῃ τὴν πρόοδον τῶν χωρικῶν ἀλλ' ἀπέτυχε. Ἠγωνίσθη νὰ σωθῇ δι' ἑνὸς Γυμνασίου τὸ ὁποῖον ἵδρυσε καὶ ἀπέτυχε: «Θὰ ἱδρύσω καὶ οἰκοτροφεῖον διὰ τοὺς λεγεώνας τῶν ξένων μαθητῶν οἱ ὁποῖοι θὰ συρρεύσουν εἰς τὴν Χώραν καὶ θὰ πλουτίσουν οἱ κάτοικοι»! διεκήρυττε πομπωδῶς ὁ ἐπηρμένος γυμνασιάρχης τῶν! Καὶ ἀντὶ οἰκοτροφείου καὶ μαθητικῶν λεγεώνων, ἵδρυσε σύλλογον ἐγγραφῆς ψευτικῶν μαθητῶν διὰ νὰ περισώσῃ τὸ Γυμνάσιον, καὶ διηυθέτει τὰς διακορεύσεις ὑπηρετριῶν ὑπὸ γυμνασιοπαίδων!

Διότι λοιπὸν ἡ Χώρα ἀπέτυχε εἰς τὰς προσπαθείας της ὅπως προσελκύσῃ καὶ πάλιν τοὺς χωρικούς, διὰ τοῦτο ἤλλαξε τακτικὴν σήμερον. Κηρύσσει διὰ τοῦ χωραῖτη προέδρου τῆς ἐν Πειραιεῖ Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος τὴν «Εἰρήνην καὶ τὴν Ὁμόνοιαν», κηρύσσουν ὅμως ἐκ παραλλήλου καὶ οἱ χωραῖται τὸ μῖσος ἐναντίον τοῦ βουλευτοῦ μας κ. Τσιτσίλια διότι εἶνε ὁ ἐκλεκτὸς τῶν χωρικῶν!

«Δικαιοῦμαι νὰ βροντοφωνήσω—ἐβροντοφώνει χθὲς ἀκόμη ὁ γυμνασιάρχης τῆς Χώρας—πρὸς τὸ κυθηραϊκὸν κοινὸν ὅτι ὁ βουλευτής του κ. Παν. Τσιτσίλιας εἶνε συκοφάντης»! Καὶ τοῦτο διότι ἕνας ἄλλος κυθήριος, δημόσιος μάλιστα ὑπάλληλος, εἰς μίαν δημοσιευθεῖσαν ἐπιστολήν του ἀπεκάλυπτεν τὰ γυμνασιακὰ αἴσχη!

«Τίθεμαι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἔργου τῆς συμφιλιώσεως»! ἐδήλωνε πρὸ ὀλίγου ἀκόμη εἰς τὸν Καραβᾶν πίνων ποτήριον ρετσίνας ὁ ἴδιος ὁ Γυμνασιάρχης, τὸν συμφιλιωτὴν ὑποκρινόμενος!

Ὁ χωρικὸς ὅμως κυθηραϊκὸς λαὸς ὁ ὁποῖος γνωρίζει τοὺς χωραῖτες, γελᾷ μὲ τὰ νέα τερτίπια των. Καὶ γελᾷ μὲ τὴν καρδιά του διότι οἱ χωραῖται οἱ ἄλλοτε ὑπερήφανοι καὶ ἀκατάδεκτοι, κατήντησαν νὰ ἐκλιπαροῦν τὴν φιλίαν τῶν χωρικῶν, νὰ τοὺς ὑπόσχονται τὐκολίας καὶ ψεύτικας ἐγγραφὰς μαθητῶν, καὶ λαγοὺς μὲ πετραχήλια διὰ τὰ τοὺς προσελκύσουν!

«Εἰρήνη—λοιπὸν—ὑμῖν» κυθήριοι χωρικοί! Δὲν θὰ μᾶς παρεξηγήσητε ἐὰν χθὲς ἀκόμη σᾶς ὑβρίσαμεν: «ἄτιμους, λωποδύτες, μπεκρήδες, χασισοπότες καὶ πορτοφολάδες»! Ἐμεῖς σᾶς ἀγαποῦμεν περιπαθῶς ἀρκεῖ μόνον νὰ μὴ.... ψηφίζετε τὸν κ. Τσιτσίλιαν. Ἡ Χώρα μας σᾶς ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας της διὰ νὰ σᾶς.... φωτίσῃ! Ἔλθετε λοιπὸν ἀδελφοὶ χωρικοὶ νὰ συμφιλιωθῶμεν διὰ νὰ.... ζήσωμεν καὶ ἡμεῖς οἱ κακόμοιροι!

Νομίζομεν ὅτι διερμηνεύσαμεν διὰ τῶν ἀνωτέρω πιστῶς τὰς ἀντιλήψεις τῶν συμπολιτῶν μας σχετικῶς μὲ τὴν κρατοῦσαν μεταξὺ Χώρας καὶ χωρικῶν διάστασιν. Καὶ διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὰς κρίσεις μας προσθέτωμεν ὅτι, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον προσπαθεῖ ἡ Χώρα νὰ καταστῇ συμπαθὴς εἰς τοὺς χωρικούς, ἡμεῖς δὲν διαβλέπομεν ὅτι εἶνε δυνατὸν ἡ Χώρα νὰ ζήσῃ. Ὄχι διότι ἐπὶ τέλους δὲν πηγαίνουν πλέον εἰς αὐτὴν οἱ χωρικοί, ἀλλὰ διότι ἡ φυσική της τοποθεσία δὲν τὴν διευκολύνει εἰς ἀνάπτυξιν. Καὶ εἶνε βέβαιον ὅτι ἐὰν μέχρι τοῦδε συνετηρήθη, τοῦτο συνέβη διότι συνέπεσε νὰ εἶνε ἡ πρωτεύουσα τῆς ἐπαρχίας μας. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο σήμερον δὲν εἶνε δι' αὐτὴν ἀρκετόν. Οἱ κάτοικοί της ὀλιγώστευσαν. Οἱ παλαιοὶ κεφαλαιοῦχοι της τὴν ἐγκατέλειψαν. Οἱ πολιτικαί της ἐξεμηδενίσθησαν. Ἀδήλους πόρους καὶ ἐκ μεταναστεύσεως δὲν ἔχει. Ἡ ζωὴ συνεπῶς τῆς Χώρας κατήντησε μαρασμώδης καὶ προβληματική, καὶ διὰ τοῦτο ἀργὰ ἢ γρήγορα θ' ἀποροφηθῇ εἴτε ἀπὸ τὸ Διβάδι εἴτε ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸν Ποταμὸν ἢ ἄλλα χωρία.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν ἀντὶ ὁ κ. Πετρόχειλος ν' ἀσχολεῖται μὲ εἰρηνοποιοὺς ἐκδρομὰς διὰ νὰ βοηθήσῃ τὴν Χώραν του, θὰ ἔκανε καλύτερα νὰ σαλπίσῃ ἐγκαίρως πρὸς τοὺς χωραῖτες τὸ σάλπισμα τοῦ ὀλέθρου τῆς πρωτευούσης των, καὶ νὰ τοὺς ὑποδείξῃ τὸν τρόπον τῆς σωτηρίας. Καὶ ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει, καθ' ἡμᾶς, παρὰ νὰ ἐγκαταλείψουν οἱ χωραῖται τὴν πρωτεύουσαν καὶ νὰ ἐξέλθουν εἰς τὸ ὕπαιθρον. Ὁ χωρικὸς ἄνεμος εἶνε ὑγιεινὸς καὶ θὰ τοὺς ὠφελήσῃ. Θὰ τοὺς καθαρίσῃ τὰς ὀκέψεις των καὶ τὰ πάθη των, καὶ θὰ τοὺς κατασταθῇ συμπαθεῖς πρὸς τοὺς χωρικούς μας διὰ τὴν δυσυχίαν των.

Ἐὰν παρὰ ταῦτα δὲν ἀντιληφθοῦν οἱ χωραῖται τὸν ὄλεθρον ὁ ὁποῖος ἀνομένει τὴν πόλιν των, καὶ νομίζουν ὅτι ἡ διατήρησις τοῦ ξεπεσμένου μεγαλείου της πρέπει νὰ γίνεται ἀναλώμασι τοῦ ἱδρῶτος τῶν χωρικῶν τῆς νήσου, καὶ μὲ μεθόδους ἀναχρονιστικὰς καὶ ἀσυμβιβάστους πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ τὸ δίκαιον, τότε ἂς μάθουν ἀπὸ ἡμᾶς, ὅτι ὁ χωρικὸς κυθηραϊκὸς λαὸς δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ λύσῃ ριζικῶς τὰς μετ' αὐτῶν δοσοληψίας του, καὶ νὰ ἐκκαθαρίσῃ καὶ τὰ τελευταῖα ἴχνη, τῆς ἀπὸ αὐτοὺς ἀπορρευσάσης φαυλοκρατίας ἐν τῇ νήσῳ.

■ ΑΝΤΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑΤΟΣ ■

ΦΑΣΙΣΤΙΚΑ ΔΟΓΜΑΤΑ

«Ἄρθρον 10—Ἐὰν ὁ ἄνδρας σου ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σένα περίμενέ τον. Καὶ ἂν ἀκόμη σὲ ἐγκαταλείψῃ, περίμενέ τον. Γιατὶ δὲν εἶσαι μόνον ἡ γυναῖκα του, εἶσαι ἡ τιμὴ τοῦ ὀνόματός του. Καὶ μιὰ μέρα θὰ ξαναγυρίσῃ εὐλογῶντας σε».

Αὐτὴ εἶνε ἡ δεκάτη ἐντολὴ τοῦ Ἰταλικοῦ Φασισμοῦ ἀπὸ τὸν δεκάλογόν του πρὸ τὰς Ἰταλίδας συζύγους.

Φαίνεται ὅτι ὁ Ἰσολικὸς Φασισμὸς δὲν παραδέχεται τὴν ἰσότητα τῶν δύο φύλων. Διότι ἂν τὴν παραδέχετο, θὰ ἔκανε ἐπίσης ἕναν ἄλλον δεκάλογον γιὰ τοὺς Ἰταλοὺς συζύγους, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἔλεγε: «Ἐὰν ἡ γυναῖκα σου ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ σένα περίμενέ την. Καὶ ἂν ἀκόμη σ' ἐγκαταλείψῃ, περίμενέ την»!

Ἀλλὰ ποιὸς σύζυγος θὰ περίμενε ποτὲ τὴ γυναῖκα ποὺ τὸν ἐγκατέλειψε; Οἱ σύζυγοι, παντοῦ εἰς τὸν κόσμον, εἶνε ἀνυπόμονοι, καὶ γυναῖκες εὑρίσκονται πλῆθος πάντοτε ν' ἀντικαταστήσουν τὴν σύζυγον.

Γι' αὐτὸ ἐὰν ὁ Φασισμὸς ποὺ θέλει τὴ Δικαιοσύνη καὶ τὴν τάξι εἰς τὴν κοινωνία, καὶ νομίζει ὅτι ἡ γυναῖκα ὡς σύζυγος «εἶνε ἡ τιμὴ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνδρός της», θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξασφαλίσῃ καὶ τὴν σύζυγον ἀπὸ τὰς προσβολὰς καὶ τὰς ἐγκαταλείψεις τοῦ συζύγου της. Διότι οἱ ἄνδρες δὲν καταλαβαίνουν ἀπὸ δόγματα καὶ παραινέσεις. Τότε μόνον μπαίνουν εἰς τὸ δρόμο τῶν συζυγικῶν καὶ οἰκογενειακῶν καθηκόντων των, ὅταν ἡ γυναῖκες των τοὺς πληρώνουν μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα μὲ τὸ ὁποῖον τὰς πληρώνουν καὶ αὐτοί.

Θὰ ἔπρεπε λοιπὸν ὁ Φασισμὸς ἂν ἦταν δίκαιος νὰ πῇ καὶ εἰς τὴν σύζυγον: «Ἐὰν ὁ ἄνδρας σου ἀπομακρυνθῇ γιὰ λίγο χρόνο ἀπὸ κοντά σου περίμενέ τον. Ἂν ὅμως σὲ ἐγκαταλείψῃ, ἐγκατάλειψέ τον καὶ σύ, γιατὶ ἂν αὐτὸς εἶνε ὁ ἄνδρας σου εἶσαι καὶ σὺ ἡ γυναῖκα του, καὶ δὲν πρέπει νὰ ζῇ κανεὶς χωριστὰ ἀπὸ τὸν ἄλλον. Αὐτὸ ἐπιβάλει ἡ τιμὴ καὶ τῶν δύο».

Γιὰ νὰ μὴν εἰπῇ αὐτὰ ὁ Φασισμός, ἔχει νὰ πῇ ὅτι ἀπὸ μεροληπτικοὺς λόγους ἔκαμε τὸ δεκάλογό του πρὸς τὰς Ἰταλίδας συζύγους. Γνωρίζει ὁ Φασισμὸς ὅτι χιλιάδες Ἰταλοὶ—ὅπως καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα—μόλις ὑπανδρευθοῦν ἐγκαταλείπουν τὰς γυναῖκες τους καὶ φεύγουν γιὰ τὴν ξενητιὰ εἰς τὴν ὁποίαν μένουν χρόνια καὶ χρόνια, καὶ θέλει νὰ τοὺς πωλήσῃ ἐκδούλευσι. Καὶ ἂν ὕστερα ἀπὸ τὰ τόσα χρόνια γυρίσουν οἱ σύζυγοι αὐτοὶ εἴτε ἐρείπια σωματικά, ὡς εἶνε τὸ σύνηθες, εἴτε ἀπέντροποι, ὅπως κατὰ τὸ πλεῖστον συμβαίνει, πρέπει, κατὰ τὸν Φασισμὸ πάντοτε, ἡ γυναῖκες των, μαραζωμένες ἔστω ἢ κακομοιριασμένες, νὰ τοὺς ἀνοίξουν τὴν πόρτα καὶ νὰ πέσουν εἰς τὰ πόδια των ἀπὸ χαρά!

Ἀλλ' αὐτὸ οὔτε ἠθικὸ εἶνε οὔτε δυνατό. Εἶνε ἀσυμβίβαστο μὲ τὴν ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια. Καμμιὰ γυναῖκα ὅσο καὶ ἂν δὲν τοιώθη τὰ δικαιώματά της εἰς τὴ ζωή, δὲν θὰ θελήσῃ νὰ μεταβληθῇ εἰς ἀνδράποδο. Νὰ πάρῃ ἄνδρα γιὰ νὰ ζήσῃ μαζύ του, καὶ τὴν ἑπομένη τοῦ γάμου της νὰ τὸν ἰδῇ νὰ φεύγῃ, γιὰ πάντα ἴσως, ἀπὸ κοντά της χωρὶς νὰ ἔχῃ καὶ αὐτὴ τὸ δικαίωμα νὰ κανονίσῃ ἀνάλογα τὴ ζωή της.

Πόσα δράματα δὲν συμβαίνουν κάθε ἡμέρα ἀπὸ τὴν παρεξήγησι τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν τοῦ ἀνδρός; Ἕνα τέτοιο δράμα εἴχαμε καὶ μεῖς πρόσφατο εἰς τὸν τόπο μας.

Ἡ νέα, ἦτο ὡραιοτάτη καὶ σεμνοτάτη. Τὸ καμάρι τοῦ χωριοῦ. Ὁ νέος τὴν εἶδε καὶ τὴν ἀγάπησε παράφορα, καὶ τὴν ζήτησε εἰς γάμο. Τὴν πῆρε, καὶ ὅλοι ἐμακάρισαν τὸ νέο ζευγάρι. Ἕνα μῆνα ὅμως μετὰ τὸ γάμο, ὁ νέος ἔφυγε γιὰ μιὰ μακρυνὴ Ἤπειρο, καὶ ἀφῆκε τὴ νέα καὶ ὡραία γυναῖκα του μόνη. Τὰ χρόνια ὅμως περνοῦσαν καὶ ὁ νέος, ὁσάκις ἡ γυναίκα του τοῦ ἔγραφε ὅτι ἔπρεπε νὰ γυρίσῃ κοντά της, ἀπήντα ὅτι ἡ δουλειές του δὲν τοῦ ἐπέτρεπον νὰ γυρίσῃ γρήγορα εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ γυναῖκα του ὅταν ἐπείσθη ὅτι εἶχε καταδικασθῇ νὰ ζήσῃ ὅλη της τὴ ζωὴ ζωντοχήρα, μπαίνει εἰς ἕνα βαπόρι, καὶ μετὰ ἕνα μῆνα ξεμπαρκάρει εἰς τὴν Πολιτεία ποὺ ζοῦσεν ὁ ἄνδρας της. Ποιὰ ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἀπογοήτευσίς της, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ὁ ἄνδρας της εἶχε πανδρευθῇ ἄλλη γυναῖκα, καὶ εἶχεν ἀνοίξῃ σπίτι. Τὶ νὰ κάμῃ ἡ δυστυχισμένη; Ἐπῆγε καὶ τὸν βρῆκε. Τοῦ ὑπενθύμισε τὰς ὑποσχέσεις του καὶ τὸν ἔρωτά του. Ἔκλαψε πολύ, διεμαρτυρήθη. Αὐτὸς ὅμως τὴν ἔβρισε καὶ τὴν ἔδιωξε. Ἐκείνη κατέφυγε εἰς τοὺς νόμους τῆς Πολιτείας ποὺ ζοῦσεν ὁ ἄνδρας της. Καὶ ἡ Πολιτεία ὑπεχρέωσε τὸν ἄνδρα της νὰ τὴν διατρέφῃ. Ἀλλὰ τί ζωὴ ἦτο αὐτή; Ὁ ἄνδρας της νὰ ζῇ μὲ ἄλλη γυναῖκα, καὶ αὐτὴ νὰ περιμένῃ τὸ γλίσχρο ἄλλως τε μηνιάτικο τῆς διατροφῆς γιὰ νὰ ζήσῃ; Καὶ ἐπειδὴ ἦτο φιλότιμη καὶ δουλεύτρα, ἐπῆγε καμαριέρα εἰς ἕνα σπίτι. Ἐκεῖ ἐδούλευε καὶ ἀνεστέναζε.... Θυμώτανε τὰ νειάτα της. Τὰ ὡραῖα της χρόνια. Τὸ πατρικό της σπίτι, Τὴν ἀφελῆ ἀλλὰ ξένοιαστη ζωὴ τοῦ χωριοῦ. Τοὺς ἀγαπημένους της. Τέλος, τὴν ἔφαγε ὁ καϋμός, καὶ μιὰ πρωΐα εὑρέθη πεθαμένη. Ὅλοι κατηγόρησαν τὸν ἄνδρα της, ἀλλὰ τὶ τὸ ὄφελος;

Δὲν μᾶς λέγει λοιπὸν ὁ Φασισμός, πῶς πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ κανεὶς αὐτοὺς τοὺς συζύγους ποὺ δολοφονοῦν ἔτσι ἄνανδρα τὴς γυναῖκες των; Ἂν εἶνε Δικαιοσύνη, νὰ πέρνῃς ἕνα δροσερὸ καὶ ὡραῖο κορίτσι εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ὑπόσχεσαι ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, καὶ ἀφοῦ κάμῃς τὸ κέφι σου νὰ τὸ ἐγκαταλείπῃς, τότε μὰ τὴν Ἀλήθεια δὲν μένει ἄλλο παρὰ ἡ ἀγριοτέρα ἐκδίκησις. Καὶ ἡ ἐκδίκησις αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ ἠθικωτέρα ἐκδίκησις, διότι κανεὶς νόμος, οὔτε Θεῖος οὔτε ἀνθρώπινος, ὑπαγορεύουν τὴν ψυχικὴν δολοφονίαν τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀνυπερασπίστων πλασμάτων.

ΤΩΒΙΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΕΚΔΡΟΜΗ

Ἡ τόσον ἐπιτυχῶς γενομένη εἰς Κύθηρα ἐκδρομὴ ἀπέδειξεν ὅτι ὅταν ὑπάρχει ὀργάνωσις καὶ προθυμία, εἶνε εὐχερὴς ἡ ὁμαδικὴ ἐπίσκεψις εἰς τὴν νῆσον μας τῶν ἔξω αὐτῆς συμπολιτῶν. Καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὐτὴ θὰ καθιερωθῇ τοῦ λοιποῦ, ἔστω καὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ὡς καθῆκον παντὸς Κυθηρίου πρὸς τὸν τόπον του. Διότι τίποτε τὸ ὡραιότερον ἀπὸ μίαν ἐπίσκεψιν εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεως μετὰ πολυχρόνιον ἀπουσίαν, καὶ τίποτε τὸ εὐγενέστερον ἀπὸ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὀφειλομένης στοργῆς πρὸς τοὺς ἐν τῇ πατρίδι ἀναμένοντας οἰκείους.

ΚΑΙ ΟΛΙΓΑ ΣΧΟΛΙΑ

Δὲν θὰ εἴχομεν κανέναν λόγον νὰ σχολιάσωμεν περισσότερον τὴν γενομένην εἰς τὰ Κύθηρα ἐκδρομὴν ἐὰν δὲν ἐπιστεύομεν ὅτι μερικαὶ παρατηρήσεις δὲν βλάπτουν. Ἡ συζήτησις ἄλλως τε δὲν εἶνε ποτὲ περιττὴ ὅταν μάλιστα πρόκειται νὰ συναχθῶσιν ἐξ αὐτῆς χρήσιμα συμπεράσματα διὰ τὸ μέλλον.

Ἐλέχθη, λοιπόν, ὅτι ἡ διενεργηθεῖσα ἐκδρομὴ ἔφερε τὸν χαρακτῆρα εἰρηνοποιοῦ προσπαθείας ἐκ μέρους τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν τοπικιστικῶν ἐν τῇ νήσῳ διενέξεων καὶ ἐρίδων.

***Τοῦτο ἐγένετο πράγματι φανερὸν καὶ ἐκ τῶν λόγων τοῦ κ. Προέδρου τῆς Ἀδελφότητος ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Μόνης, ὅσον καὶ ἐκ τῶν διαφόρων αὐτοῦ προπόσεων κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἡγουμενείῳ τῆς Μονῆς δεξίωσιν καὶ τὴν ἐν Καραβᾶ συγκέντρωσιν διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ μνημείου Δηλαβέρη. Ὁ κ. Πετρόχειλος παντοῦ ἐτόνισεν ὅτι πρέπει νὰ παύσουν πλέον οἱ Κυθήριοι ἐρίζοντες καὶ διαιρούμενοι, καὶ ὅτι εἰρήνη καὶ ἀγάπη πρέπει νὰ βασιλεύ

κῆς κατὰ τὴν γνώμην μας—εἶνε ἑπόμενον νὰ συνεχίζεται ἡ παλαιὰ πρὸς τὴν Χώραν καὶ συνεπῶς προς τοὺς ἀνθρώπομς της ἀντιπάθεια ἡ ὁποία ἐὰν πραγματικῶς ἐπ' ἐσχάτων ἐπετάθη τοῦτο συνέβη, διότι οἱ ἄνθρωποι τῆς Χώρας—οἱ ἰθύνοντες δηλαδὴ—ἐπανῆλθον εἰς τὰς παλαιὰς φαυλοκρατικὰς κατὰ τοῦ χωρικοῦ λαοῦ ἀντιλήψεις των αἱ ὁποῖαι σήμερον εἶνε τελείως ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα, τὸ πνεῦμα τῆς ἰσότητος ἐν τῇ νήσῳ.

Ἂς τὸ χωνέψῃ λοιπὸν καλὰ αὐτὸ τόσον ὁ κ. Πετρόχειλος ὅσον καὶ οἱοσδήποτε ἄλλος ἔχων τὰς ἰδίας μὲ αὐτὸν ἀντιλήψεις. Καὶ διὰ νὰ τὸ τονίσωμεν, ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι ο ὐ δ έ π ο τ ε θὰ λείψῃ ἀπὸ τὴν νῆσον μας ἡ μεταξὺ Χώρας καὶ χωρικῶν διάστασις, ἐφ' ὅσον τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας θὰ εἶνε ἀντίθετα πρὸς τὰ συμφέροντα τῶν χωρικῶν, καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πνεῦμα τῆς Χώρας, τὸ καθαρῶς ἀτομικιστικὸν καὶ ἐγωϊστικόν, θὰ εἶνε ἀντίθετον πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν χωρικῶν, τὸ καθαρῶς πνεῦμα δημοκρατικῆς ἰσότητος καὶ ἀνεξαρτησίας.

ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παραδείγματα μαρτυροῦντα τοὺς ἰσχυρισμούς μας ὑπάρχουν ἄπειρα τόσον ἀπὸ τὸ ἀπώτερον παρελθόν, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ πρόσφατον τοιοῦτον. Ὅλος ὁ κυθηραϊκὸς κόσμος γνωρίζει ὅτι οἱ χωραῖτες ὑπὸ τὸ πρόσχημα παροχῆς ὑπ' αὐτῶν προσωπικῶν τάχα ὑπηρεσιῶν πρὸς τοὺς χωρικούς μας, εἴτε οἰκονομικῶν, εἴτε ἐμπορικῶν, εἴτε τραπεζιτικῶν, εἴτε πολιτικῶν, εἰς ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν ἀπέβλεπον. Εἰς τὴν πλήρη πρὸς αὐτοὺς ὑποδούλωσιν τῶν χωρικῶν.

Καὶ μέχρι μὲν τινος, καὶ ἐφ' ὅσον οἱ χωρικοί μας ὑπετάσσοντο πράγματι εἰς αὐτούς, καὶ συνέρρεον εἰς τὴν Χώραν, καὶ ἐπλούτιζον τὰς τραπέζας των καὶ τὰ μαγαζειά των, καὶ τοὺς ἰατρούς των, καὶ τοὺς δικηγόρους των, καὶ ἐξέλεγον βουλευτάς των τοὺς ἀνθρώπους των, ἡ Χώρα δὲν εἶχε κανένα λόγον νὰ κηρύσσῃ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας εὐαγγέλια. Ἀφ' ἧς ὅμως ἐποχῆς οἱ χωρικοί μας ἀπετίναξαν καὶ τὸν ἐμπορικόν, καὶ τὸν τραπεζιτικόν, καὶ τὸν πολιτικὸν ζυγὸν τῆς Χώρας, καὶ ἀπέκτησαν ἄνεσιν κινήσεων καὶ ἐλευθερίαν συναλλαγῶν, καὶ ἐξέλεξαν χωρικὸν βουλευτήν, ἡ Χώρα, ζημιωθεῖσα προφανῶς καὶ ἀντιληφθεῖσα τὸν καταποντισμόν της ἐπικείμενον, ἔρριψε κραυγὰς ἀπελπισίας, καὶ διὰ μεθόδων ἀναχρονιστικῶν καὶ τρόπων ἀνηθίκων, προσπαθεῖ νὰ σταθῇ εἰς τὰ πόδια της.

Αὐτὴ εἶνε ἡ πραγματικότης, καὶ αὐτὰ εἶνε τὰ γεγονότα. Ἐὰν δὲ ὑπεισέλθωμεν εἰς τὰς λεπτομερείας, καὶ ὑπενθυμίσωμεν ὅλας τὰς προσφάτους ἐλεεινότητας τὰς ὁποίας οἱ γυμνασιάρχαι, καὶ οἱ πρόεδροι κοινοτήτων, καὶ οἱ πολιτευόμενοι τῆς Χώρας εἰς βάρος τῶν χωρικῶν ἐνήργησαν, τότε ἀσφαλῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ἐντρέπεται κανεὶς καὶ νὰ συζητῇ κἂν περὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας μὲ τοὺς χωραῖτες.

ΤΙ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΜΕΝ

Καὶ ὑπενθυμίζομεν μερικὰ γεγονότα λίαν χαρακτηριστικὰ διὰ τὰ ὁποῖα ὅμως, ὅταν κυριολεκτικῶς ἔφλεγον, δὲν εὑρέθη κανεὶς κ. πρόεδρος Ἀδελφότητος νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ νὰ λάβῃ μέρος, καὶ νὰ τὰ ψέξῃ ἐὰν ἦσαν ἄξια ψογου, ἢ νὰ τὰ ὑποστηρίξῃ ἐὰν ἦσαν ἄξια ὑποστηρίξεως.

Καὶ πρῶτον καὶ οὐσιῶδες τὸ ζήτημα τοῦ Γυμνασίου. Οἱ χωρικοὶ εἶπον τὴν γνώμην των διὰ τὸ Γυμνάσιον, καὶ ἐζήτησαν νὰ μὴ κτισθῇ ἕως ὅτου θὰ καθίστατο βέβαιον ὅτι θὰ εἶχεν ἐπαρκεῖς μαθητὰς διὰ νὰ λειτουργήσῃ, ἢ ἐὰν ἐκτίζετο, νὰ ἐκτίζετο εἰς τὸ Δειράδι ἢ τὴν Καρβουνάδα. Καὶ τὸ Γυμνάσιον ἐκτίσθη εἰς τὴν Χώραν διὰ νὰ ὠφεληθῇ μόνον ἡ Χώρα καὶ ὄχι οἱ χωρικοί, καὶ διὰ νὰ καταλήξῃ νὰ κουρελιασθῇ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ χωραῖτη γυμνασιάρχου του μὲ τοὺς ψεύτικους μαθητὰς καὶ τὰ λοιπὰ αἴσχη.

Διὰ τὴν ἐγχώριον περιουσίαν—περιουσίαν τῶν χωρικῶν—ἡ κοινότης Χώρας καὶ ὁ περιβόητος καὶ ἱστορικὸς διὰ τὰ ἄθλα του πρόεδρός της, ἐφρόντισαν νὰ ἐπιβάλουν, καὶ ἐπέβαλον, παράνομον φορολογίαν πέντε χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ἐχρειάσθη δικαστικὸς ἀγὼν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ ν' ἀρθῇ ἡ φορολογία αὐτή, καὶ νὰ σωθῇ ἡ ἐγχώριος περιουσία—ἡ περιουσία τῶν χωρικῶν—ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῆς Χώρας.

Κατεβλήθη προσπάθεια ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς νὰ ἱδρυθῇ σχολεῖον εἰς τὸν Κάλαμον καὶ οἱ χωραῖτες διὰ νὰ μὴ κλείσῃ τὸ δικό τους, ἐματαίωσαν τὴν ἵδρυσιν ἐπὶ ζημίᾳ καὶ ταλαιπωρίᾳ τῶν χωρικῶν παίδων. Καὶ ἔπρεπε νὰ ἐκλεγῇ χωρικὸς βουλευτὴς διὰ νὰ ἱδρυθῇ τὸ σχολεῖον εἰς τὸν Κάλαμον καὶ νὰ λειτουργήσῃ.

Ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Χώρας ἐνεργοῦσα ὑπούλως, ἐπέτυχε τὴν ἐπιβολὴν λιμενικῆς φορολογίας εἰς βαρος τῆς Ἁγίας Μελαγίας καὶ πρὸς ὄφελος τοῦ λιμενικοῦ ταμείου Καψαλίου, καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἐμπόρων χωρικῶν καὶ τῶν χωρικῶν κατοίκων τῆς νήσου. Ἔπρεπε νὰ εἶνε χωρικὸς βουλευτὴς διὰ νὰ περιορισθῇ ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Χώρας εἰς τὴν φορολογίαν τῶν διὰ Καψαλίου μόνον διερχομένων ἐμπορευμάτων, καὶ ν' ἀποκτήσῃ ἡ Ἁγία Μελαγία ἴδιον λιμενικὸν ταμεῖον.

Ἡ Ἑλλὰς ὁλόκληρος ἐπανηγύριζε τὴν ἐθνικήν της ἑκατονταετηρίδα, καὶ τὰ Κύθηρα, φροντιδι ου χωρικου ρουλευτοῦ των, περιελήφθησαν εἰς τοὺς τόπους πρὸς ἐπίσημον ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς ἑορτασμόν. Ἦτο ἕτοιμον πλῆθος ἐπισημων προσώπων νὰ κατελθῃ εἰς τὰ Κύθηρα διὰ νὰ ἑορτάσῃ μαζύ των ἀλλὰ δὲν κατῆλθεν. Ὁ πρόεδρος τῆς Χώρας—ὁ περιβόητος—ὕψωσε θρασυτατα το ἀναστημά του, καὶ ἠρνήθη νὰ μετάσχῃ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ Χώρα του εἰς τὸν ἑορτασμόν, καὶ ἀντέδρασε, καὶ ἐχάλασε τὸν κοσμο διὰ ν' ἀποτύχῃ κᾶσε ἑορταστικὴ τῆς ἑκατονταετηρίδος ἐν τῇ νήσῳ μας προσπαθειο μόνον καὶ μόνον, διοτι ἡ κάθοδος τῶν ἐπισήμων θὰ ἐγίνετο εἰς τὸ Διακόφτι—τὸ μισητον ἀπὸ τοὺς χωραῖτες Διακόφτι—εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἐγκαινιάζετο, κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, ἡ μεγάλη ὁδὸς Διακοφτίου τὴν ὁποίαν ὁ χωρικὸς ἱδρώς, καὶ τὸ χωρικὸν χρῆμα κατεσκεύασε. Ποῖος ἠμπορεῖ νὰ λησμονήσῃ τὴν ἄτιμον αὐτὴν στάσιν τοῦ προέδρου τῆς Χώρας; Καὶ ποῖος Κυθήριος δὲν ἐξεγείρεται ἐνθυμούμενος τὰ τότε, ἐξ αἰτίας τοῦ προέδρου Χώρας, γεγονότα καὶ τὴν λύσσαν κατὰ τοῦ ἐν Διακοφτίῳ ἑορτασμοῦ τῆς χωραϊτικης ἀντιδράσεως;

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΚΟΜΗ

Ἡ νῆσος μας ὁλόκληρος, ἅπαντα τὰ κοινοτικά της συμβούλια ἐξέδιδον καὶ ὑπέγραφον ἐνθουσιωδῶς θερμὰ πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Κυβέρνησιν ψηφίσματα ὑπὲρ τῆς Διοικητικῆς, Στρατολογικῆς καὶ Δικαστικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς νήσου μας μὲ τὸν πρῶτον νομὸν τοῦ Κράτους καὶ τὸν Πειραιᾶ, καὶ ἡ κοινότης Χώρας, μ ό ν η α ὐ τ ὴ ἠ ρ ν εῖ τ ο τ ὴ ν ἔ κ δ ο σ ι ν ὁ μ ο ί ο υ ψ η φ ί σ μ α τ ο ς, διότι ἐμίσει τοὺς χωρικοὺς καὶ τὸν χωρικὸν βουλευτήν της. Ἀδιάφορον ἂν ἡ ἄρνησίς της αὐτὴ τὴν ἐστιγμάτιζε διὰ παντὸς εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νήσου. Καὶ ὡς νὰ μὴν ἔφθανεν αὐτό, διάφοροι δικηγορίσκοι τῆς Χώρας, ἀρθρογραφοῦντες ἐναντίον τῆς δικαστικῆς ὑπαγωγῆς μας εἰς Πειραιᾶ, ὑπεστήριζον ὅτι προτιμότερον ἦτο νὰ παραμείνωμεν εἰς τὸ Γύθειον, διότι οἱ χωρικοὶ διάδικοι Τσιργῶτες μεταβαίνοντες εἰς τὸ Γύθειον μὲ τὴς τσιργώτικες βάρκες διευκτέρευον μέσα εἰς αὐτὲς τρώγοντες τουλουμοτύρι, καὶ κάμνοντες οἰκονομίαν! Θὰ ὑπάρξῃ ποτὲ συγγνώμη διὰ τὴν τοιαύτην ἀχαρακτήριστον ὕβριν καὶ συκοφαντίαν τῶν χωραϊτῶν ἐναντίον τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ τοπικοῦ γενικοῦ συμφέροντος;

Ὁ Ποταμὸς ὅστις ἦτο πρωτεύουσα τέως Δήμου, καὶ εἶχε δύο συμβολαιογραφεῖα καὶ εἰρηνοδικεῖον, καὶ Ἀστυνομίαν τὰ ἔχασε ὅταν ἔγεινε κοινότης. Ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον καὶ αὐτὸς ἐπὶ ἓξ μῆνας τὸν Εἰρηνοδίκην του διὰ νὰ διευκολύνεται εἰς τὰς δικαστικὰς καὶ τὰς συμβολαιογραφικάς του, ἐλλείψει συμβολαιογράφου, ἀνάγκας. Καὶ ἐφρόντισεν ὁ χωρικὸς βουλευτὴς του νὰμένῃ εἰς τὸν Ποταμὸν ὁ Εἰρηνοδίκης ἐπὶ πέντε τοὐλάχιστον μῆνας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον. Τί ἔκαμεν ὅμως γι' αὐτὸ ἡ Χώρα; Ἀπηύθυνε τηλεγράφημα διὰ τοῦ Προέδρου της καὶ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ εἰς τὴν Κυβέρνησιν, διαμαρτυρομένη ὅτι διὰ τῆς μεταφορᾶς ἐπὶ πέντε μῆνας τοῦ Εἰρηνοδικείου εἰ; Ποταμόν: α κ α τ ε π α τ οῦ ν τ ο τ ' ἀ π α ρ ά γ ρ α φ α π τ α δ ι κ α ι ώ μ α τ α τ οῦ μ έ σ α Δ ή μ ο υ»! Δηλαδὴ τοῦ ἑαυτοῦ της, διότι δὲν ἦτο βέβαια δυνατὸν νὰ ἐγκατασταθῇ τὸ Εἰρηνοδικεῖον εἰς τὰ Σκουλαντριάνικα πού ἦσαν καὶ αὐτὰ μέσα Δῆμος!! Ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ ταλαιπωροῦνται οἱ χωρικοὶ ὁλοκλήρου τοῦ ἓξω Δήμου, γιὰ νὰ ζήσῃ ἀποκλειστικῶς ἡ Χώρα ἐπειδὴ εἶχεν ἀπαράγραπτα δικαιώματα!!

ΤΙ ΠΡΩΤΟΝ ΤΙ ΥΣΤΑΤΟΝ

Ἀλλὰ μόνον αὐτά; Τί πρῶτον τί ὕστατον νὰ ἐνθυμηθῶμεν. Σωρεία ὑπάρχουν τὰ γεγονότα τὰ μαρτυροῦντα τὴν ἐν παντὶ καὶ πάντοτε ἀντιχωρικὴν δρᾶσιν τῆς Χώρας. Ἐὰν δὲ θὰ ἔπρεπε ν' ἀσχοληθῶμεν καὶ μὲ τὰς προσφάτους βουλευτικὰς ἐκλογάς, διὰ νὰ χαρακτηρίσωμεν τὴν συμπεριφορὰν τῶν πολιτευτῶν τῆς Χώρας καὶ τῶν ἀνθρώπων της, θὰ ἐχρειαζόμεθα στήλας ὁλοκλήρους καὶ εἰς ἀλλεπάλληλα φύλλα. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ μὴν ὑπενθυμίσωμεν, ὅτι ἡ ἐπιχειρηθεῖσα ὑπὸ τῶν πολιτευτῶν τῆς Χώρας διαφθορὰ τῆς συνειδήσεως τῶν κυθηρίων ἐκλογέων, τῇ συνδρομῇ καὶ τῶν ἑκατομμυρίων τῆς Γρηᾶς Στάενας—ὅπως χαϊδευτικῶς τὴν ἀποκαλοῦν οἱ χωραῖτες—καὶ τοῦ χειρούργου καθηγητοῦ, ἀποτελεῖ μαύρην σελίδα εἰς τὰ πολιτικὰ χρονικὰ τῆς νήσου μας.

Καὶ ὡς νὰ μὴν ἔφθαναν αὐτά, ἐζητήθησαν καὶ ρέστα ὑπὸ τοῦ ἀποτυχόντος ὑποψηφίου διὰ τῆς ὑποβληθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐνστάσεως κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς τοῦ τμήματος Καρβουνάδων, διὰ ν' ἀποδειχθῇ περιτράνως, ὅτι οἱ διαφθορεῖς τοῦ κυθηραϊκοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀλεύρων τῶν Ἀντικυθήρων, δὲν ἐγνώρισαν κανέναν χαλινὸν πολιτικῆς ἠθικῆς ἱκανὸν νὰ τοὺς ἀναχαιτίσῃ εἰς τὰς μισητὰς κατὰ τοῦ χωρικοῦ λαοῦ πράξεις των.

ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ἀλλ' ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος ὡμίλησε καὶ περὶ τοῦ κυθηραϊκοῦ τύπου καὶ εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει καὶ αὐτὸς νὰ συντελῇ διὰ τῶν δημοσιευμάτων του εἰς τὴν ἀναρρίπισιν τῶν παθῶν.

Ἤμεθα συμφωνότατοι μὲ τὸν κ. πρόεδρον. Πρέπει ὅμως καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ νὰ ὑπενθυμίσωμεν μερικὰ καὶ ἀναμφισβήτητα γεγονότα μαρτυροῦντα, ὅτι ἐνῶ ὁ ἰδικός μας δημοσιογραφικὸς ἀγὼν ὑπῆρξεν ὄχι μόνον διαφωτιστικὸς διὰ πάντα τὰ κυθηραϊκὰ ζητήματα, ἐμπνευστὴς πάσης καλῆς πράξεως, καὶ αὐστηρὸς κατήγορος πάσης ἐνεργείας ἀντιβαινούσης εἰς τὰ γενικὰ κυθηραϊκὰ συμφέροντα, ἡ ἐφημερὶς ἀντιθέτως ἡ ἐνδοθεῖσα καὶ ὑποστηριχθεῖσα ὑπὸ τῶν χωραϊτῶν παντοιοτρόπως, καὶ διὰ χρηματικῆς ἀρωγῆς καὶ δι' ἀρθρογραφικῆς συνεργασίας, καὶ διὰ παντὸς ἄλλου μέσου, ἀντὶ ν' ἀσχοληθῇ καὶ αὐτὴ μὲ τὰ εὐρύτερα κυθηραϊκὰ ζητήματα, ἐκήρυξε ἀπροκάλυπτον προσωπικὸν πόλεμον κατὰ τοῦ τότε καὶ τώρα βουλευτοῦ μας διότι κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν χωραϊτῶν, αὐτὸς ἦτο ὁ ἐμπνέων τὴν ἀρθρογραφίαν μας διὰ τὰ ζητήματα τῆς νήσου.

ΚΑΙ ΕΝΘΥΜΟΥΜΕΘΑ ΟΤΙ

Ὁσάκις ἡμεῖς ἠσχολήθημεν ἀπὸ τῶν στηλῶν μας μὲ τὴν γυμνασιακὴν ὑπόθεσιν, εἴτε μὲ τὴν ὁδὸν Διακοφτίου, εἴτε μὲ τὴν Διοικητικήν μας ἀποκατάστασιν, εἴτε μὲ τὴν ἑορτὴν τῆς ἐθνικῆς μας ἑκατονταετηρίδος κ.λπ., τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον τῆς Χώρας ὕβριζε καπηλικώτατα τὸν βουλευτήν μας κ. Τσιτσίλιαν.

Ἔφυγε διὰ τὴν Αὐστραλίαν ὁ κ. Τσιτσίλιας πρὸς συλλογὴν ἐράνων διὰ τὴν ὁδὸν Διακοφτίου; Ἐπῆγε, ὅπως οἱ χωραῖτες ἰοῦ ἔγραφον, γιὰ τὸ λιμανι τῆς τσέπης του! Ἔστειλεν ὁ κ. Τσιτσίλιας ἐξ Αὐστραλίας καὶ ἔφερε κατόπιν καὶ ὁ ἴδιος χρήματα διὰ τὴν ὁδὸν Διακοφτίου; Θὰ τὰ φάῃ τοῦ ἔλεγον καί θὰ τὰ κλέψῃ! Ἤρχισεν ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου; Ὁ κ. Τσιτσίλιας εἶνε λωποδύτης καὶ ράκος ἀνθρώπινον!

Ἐπὶ μῆνας, ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα ὁ προσωπικὸς αὐτὸς δημοσιογραφικὸς ἀγὼν τῶν Χωραϊτῶν κατὰ τοῦ κ. Τσιτσίλια ἐσυνεχίσθη, καὶ ἐγέμισε τὴν ἀτμόσφαιραν μὲ παντοῖς εἴδους χυδαιότητας, ψεύδη, συκοφαντίας καὶ ὕβρεις. Καὶ ὅταν ὁ κ. Τσιτσίλιας κατέφυγεν εἰς τὴν Δικαιοσύνην, καὶ ὁ ὑβριστής του κατεδικάσθη εἰς φυλάκισιν, ὅλοι οἱ χωραῖτες, καὶ δικηγόροι, καὶ πρόεδροι, καὶ γυμνασιάρχαι, καὶ ἰατροί, καὶ συμβολαιογράφοι, ἀλληλέγγυοι εἰς τὰς ὕβρεις, ἔσπευσαν νὰ βοηθήσουν τὸν ὑβριστὴν διὰ νὰ . . . . . συνεχίσῃ καὶ πάλιν τὰς ὕβρεις του!

Ἐσχολιάζομεν ἡμεῖς ἀπὸ τῶν στηλῶν μας, διὰ γ ε γ ο ν ό τ ω ν, τὸ θλιβερὸν κατάντημα τοῦ γυμνασίου καὶ τὰ ἔργα τοῦ Γυμνασιάρχου; Ἀκάθεκτον ἐξέσπα τὸ μῖσος καὶ αἱ ὕβρεις τῶν χωραϊτῶν ἐναντίον τοῦ κ. Τσιτσίλια! Καὶ εἶνε ἄπειρα τὰ γεγονότα ὅσα ἡμεῖς ἀνεφέραμεν διὰ τὸ κατάντημα τοῦ Γυμνασίου, ὅπως ἄπειρα ἐπίσης εἶνε τὰ ὑβριστικὰ ἐναντίον τοῦ κ. Τσιτσίλια δημοσιεύματα ἀπὸ τὸν γυμνασιάρχην Στάθην. Ὁ ἴδιος αὐτὸς γυμνασιάρχης, κομματικὸς Γίγας τῆς Χώρας καὶ τοῦ καταρακωθέντος γυμνασίου της, χθὲς ἀκόμη, μὲ τὸ πάθος καὶ τὸ μῖσος τῶν κιτρίνων ἀνθρώπων, ἐπετέθη ἐναντίον τοῦ κ. Τσιτσίλια προσωπικῶς διὰ τὸν ἀκόλουθον λόγον.

Ο "ΚΥΘΗΡΙΟΣ,, ΚΑΤΗΓΟΡΟΣ

Συμπολίτης, κατέχων μάλιστα δημόσιον λειτούργημα, παρακολουθῶν μὲ πόνον τὸ κατάντημα τοῦ Γυμνασίου, καὶ τὰς διακορρεύσεις ὑπηρετριῶν ὑπὸ μαθητάς, καὶ τὴν ἐγγραφὴν ψεύτικων μαθητῶν, μὲ ὀνόματα καὶ ἄλλα ντουκουμένια, μᾶς ἀπέστειλε σχετικὴν μὲ ὅλα αὐτὰ ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν καὶ ἐδημοσιεύσαμεν μὲ τὴν ὑπογραφὴν «Κυθήριος». Ποῖον ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς; Νὰ ἐκμανῇ ὁ γυμνασιάρχης Στάθης. Καὶ ἐπειδὴ ἐφάλτης του καὶ ἐφάλτης τῆς Χώρας εἶνε ὁ κ. Τσιτσίλιας, ἐσκέφθη ὅτι ὁ «Κυθήριος» ποὺ τοῦ ἐτάραξε τὸν ὕπνον δὲν ἠμποροῦσε νὰ εἶνε ἄλλος ἀπὸ τὸν κ. Τσιτσίλιαν! Δὲν χάνει λοιπὸν καιρό, παρὰ πέρνει μιὰ πέννα, καὶ εἰς μίαν ἐπιστολὴν του ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὁ Γυμνασιάρχης ἀπαντᾶ», ἐπιπίπτει λαύρως ἐναντίον τοῦ κ. Τσιτσίλια, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἠμπορέσῃ ν' ἀποσείσῃ ο ὐ δ ε μ ί α ν κατηγορίαν τοῦ «Κυθηρίου». Καὶ γράφει:

«Ἐπεχείρησεν ὁ κ. Τσιτσίλιας νὰ εὑρύνῃ τὴν ἐναντίον μου πολεμικήν του, καὶ πρὸς τοῦτο συνέλεξεν ἀπὸ τὰς τριόδους κάθε σπερμολόγημα, γιὰ ν' ἀποτελέσῃ ἀπὸ αὐτὰ ἕνα ἀξιοθρήνητον εἰς βάρος μου λιβελογράφημα τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσεν εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς «Φωνῆς» μὲ τὴν ὑπογραφὴν «Κυθήριος». Κατόπιν ὅλων αὐτῶν, δικαιοῦμαι νομίζω νὰ βροντοφωνήσω πρὸς τὸ κυθηραϊκὸν κοινόν, ὅτι ὁ βουλευτής του κ. Παν. Τσιτσίλιας εἶνε συκοφάντης» !!

Εἶνε λοιπὸν συκοφάντης ὁ κ. Τσιτσίλιας διότι ἕνας «Κυθήριος», δημόσιος μάλιστα λειτουργὸς ἀλλὰ ποιῶν τὸν τόπον του, ἐδημοσίευσεν ὅτι τὸ Γυμνάσιον ἔχει χίλια, ὅτι ἐγγράφονται εἰς αὐτὸ ψεύτικοι μαθηταί, καὶ ὅτι οἱ μαθηταὶ του διακορρεύουν τὰς ὑπηρετρίας τῶν καθηγητῶν! Τί ἐντροπὴ ἀλήθειαγιά τὸν τίτλον τοῦ «Γυμνασιάρχου»!

Θὰ ἦτο κουραστικὸν νὰ παραθέσωμεν ἐδῶ σωρείαν ὁμοίων παραδειγμάτων διὰ ν' ἀποδείξωμεν ὅτι ἡ Χώρα εἰς τίποτε ἄλλο δὲν ἀπέβλεψε ποτὲ οὔτε καὶ ἀποβλέπει, παρὰ εἰς τὸ πῶς, μὲ ὕβρεις καὶ ψεύδη καὶ συκοφαντίας, νὰ παραπλανήσῃ τὸν κυθηραϊκὸν λαόν, διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ σταθῇ εἰς τὰ πόδια της. Νομίζομεν ὅμως ὅτι οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ νὰ τὸ ἐπιτύχῃ, διότι παρόμοιοι ἀγῶνες, ἀγῶνες ψεύδους, καὶ ἀπάτης, καὶ ὕβρεων, εἶνε προορισμένοι ν' ἀπηχοῦν πάντοτε εἰς τὸ κενόν.

Εὑρέθη καὶ ἡ ἐφημερίς μας πολλάκις εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀσκήσῃ δριμὺν ἔλεγχον κατὰ προσώπων καὶ κατὰ πραγμάτων, ἀλλὰ τὸν ἔλεγχον αὐτὸν τὸν ἐστήριξε καὶ τὸν στηρίζει εἰς ἀναμφισβήτητα πάντοτε γεγονότα. Διὰ τοῦτο δὲ πιστεύομεν ὅτι αὐτὸς εἶνε καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον οἱ συμπολῖται μας τιμοῦν τὴν ἐφημερίδα αὐτὴν διὰ τοῦ ἀδιαπτώτου καὶ τόσον θερμοῦ των ἐνδιαφέροντος.

ΤΟ ΚΟΡΥΦΩΜΑ ΤΟΥ ΘΡΑΣΟΥΣ

Ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη ν' ἀσχοληθῶμεν περισσότερον μὲ τὴν τακτικὴν αὐτὴν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὀργάνου τῆς Χώρας ὅταν ἠχοῦν ἀκόμη ἔναυλοι εἰς τὰ ὦτα παντὸς Κυθηρίου αἱ ἀνήκουστοι ὕβρεις, αἱ προκαλοῦσαι τὴν φρίκην καὶ τὴν ἀπέχθειαν παντὸς τιμίου ἀνθρώπου, τοῦ ὀργάνου αὐτοῦ τῆς Χώρας, ἐναντίον ὁλοκλήρου τοῦ κυθηραϊκοῦ λαοῦ, μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν τελευταίων βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἐν Κυθήροις;

Ποιὸς ἠμπορεῖ νὰ λησμονήσῃ τὸ κορύφωμα τοῦ θράσους καὶ τὴν χωραϊτικην λύσσαν ἡ ὁποία ἐξέσπασε κατὰ τρόπον πρωτοφανὲς καὶ πρόσευχον ἐναντίον τῶν Κυθηρίων χωρικῶν ψηφοφόρων, διότι ἐμαύρισαν ἀνηλεῶς τὸν χωραΐτην ὑποψήφιον βουλευτήν, καὶ ἐξέλεξαν βουλευτὴν τὸν τῶν χωρικὸν ὑποψήφιον; Καὶ ποιὸς ἠμπορεῖ νὰ μὴν ἐξεγείρεται μὲ ἀγανάκτησιν, ὅταν τὸ δημοσιογραφικὸν ὄργανον τῆς Χώρας εἰς μακροσκελὲς λυσσαλέον ἄρθρον του ἀπεκάλεσε, τὴν ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν τοὺς Κυθηρίους ἐκλογεῖς: «ἄτιμους, λωποδύτες, μπεκρῆδες, πορτοφολάδες καὶ χασισοπότες»!!

Πρὸς ποῖα λοιπὸν δημοσιογραφικὰ κυθηραϊκὰ ὄργανα ἀπηύθυνεν ὁ πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος τάς, ὀρθὰς ἄλλως καὶ σκοπίμους, συστάσεις του, καὶ ἐλπίζει νὰ εἰσακουσθῇ, ὅταν ἔχει ἐμπρός του ἕναν ὁλόκληρον κόσμον κακοπίστων καὶ ἐμπτυῶν χωραϊτῶν εἰς τοὺς ὁποίους τὸ δημοσιογραφεῖν δὲν εἶνε ἡ διαφώτισις καὶ ἡ ὑποβοήθησις τῆς κοινωνίας, καὶ ὁ αὐστηρὸς ἔστω ἀλλὰ τίμιος ἔλεγχος, ἀλλ' ἡ ὕβρις μόνον, ἡ συκοφαντία καὶ τὸ ψεῦδος;

ΤΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Τὸ συμπέρασμα ὅλων αὐτῶν ὅσα ἐν περιλήψει μόνον τῶν μακρῶν γεγονότων ἐξεθέσαμεν εἰς τ' ἀνωτέρω σημειώματα, εἶνε τὸ ἑξῆς:

Ὅτι τὰ συμφέροντα τοῦ χωρικοῦ λαοῦ τῆς νήσου μας εἶνε διάφορα ἀπὸ τὰ συμφέροντα τῆς Χώρας. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ Χώρα πολεμᾷ λυσσωδῶς τοὺς χωρικούς καὶ τὸν βουλευτήν των κ. Τσιτσίλιαν.

Ὅτι ἡ Χώρα ἐξεμεταλλεύθη, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις καὶ εἰς ὅλας τὰς ἐποχάς, τὰς διαφόρους ἀνάγκας τῶν χωρικῶν μας, καὶ κατόρθωσε νὰ τοὺς ἔχῃ δούλους της. Δούλους της οἰκονομικούς, δούλους της πολιτικούς.

Ὅτι σήμερον τὰ πράγματα ἠλλάξαν, καὶ ὁ χωρικὸς ἐχειραφετήθη, μ' ὅλον ὅτι διατηρεῖ ἀκόμη ἐν τινι μέτρῳ τὴν παλαιάν του δουλοπρέπειαν.

Ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς χωρικῆς ἑνώσεως κατακτᾷ καθ' ἑκάστην ἔδαφος καὶ ἐκτασιν, καὶ ἐπιτακτικὴ διὰ τὸν χωρικὸν καθίσταται ἡ ἀνάγκη τῆς ὑποστηρίξεως τῶν χωρικῶν του συμφερόντων.

Ὅτι οἱ χωρικοὶ μεταξύ των καὶ ὁμόνοιαν ἔχουν καὶ ἀγάπην, καὶ ὅτι ἀντελείφθησαν καλῶς τοὺς προστάτας τῶν δικαίων των καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν δημοσιογραφικῶν των ὀργάνων.

Ὅτι οἱ χωρικοί μας διατηροῦν τὴν εὐωστίαν καὶ τὴν ἀγνότητα τῶν αἰσθημάτων των πρὸς τὸν τόπον μας, καὶ ὑποστηρίζουν μὲ πίθος καὶ θυσίαν τὴν πρόοδόν του, μισοῦν ὅμως τοὺς ἐκμεταλλευτάς του χωραῖτες καὶ τοὺς ὑβριστὰς τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων των.

Ἂς τὰ ἐννοήσουν καλὰ αὐτὰ οἱ πιστεύοντες ὅτι ἠμποροῦν ν' ἀναχαιτίσουν τὸν χωρικὸν χείμαρρον.

Ἐπὶ ἔτη ἐδυναστεύθησαν οἱ χωρικοί μας ἀπὸ τοὺς χωραῖτες. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ τελευταία αὐτὴ προσπάθεια τῶν χωραϊτῶν νὰ καταδυναστεύσουν καὶ πάλιν τοὺς χωρικούς μας, εἴτε μὲ τὰς ψευδεῖς πρὸς αὐτοὺς πολιτικὰς ὑποσχέσεις των, εἴτε μὲ τοὺς πρωγονικούς τίτλους των καὶ τὰ

"ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ,,
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἐσωτερικοῦ ἐτησία	Δραχ.	50
Ἐξωτερικοῦ »	Λίρας Ἀγγλ.	1
Ἀμερικῆς »	Δολλάρια	5

Ἡ συνδρομὴ ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἀποδίδονται.

Διαχειριστὴς καὶ ὑπεύθυνος
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Η. ΒΟΥΡΛΑΚΟΣ

Η ΔΙΑ ΠΡΩΤΗΝ ΦΟΡΑΝ ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΜΟΝΗΝ

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΕΙΣ ΑΥΤΗΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΞΕΧΟΝΤΩΝ ΠΟΛΙΤΕΥΤΩΝ

Διὰ πρώτην φορὰν ἐγνώρισεν ἡ νῆσος μας μίαν τόσῳ ἐπιτυχῆ ἐκδρομήν, ὅπως τὴν ἐκδρομὴν τῶν ἐν Πειραιεῖ καὶ Ἀθήναις συμπολιτῶν, εἰς τὴν Ἁγίαν Μόνην τῆς νήσου μας, τὴν ὀργανωθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐν Πειραιεῖ Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος.

Εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδρομῆς συνέβαλον διάφοροι λόγοι, καὶ κυρίως ἡ καταλληλότης τοῦ χρόνου, ἡ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τοῦ Σωτῆρος ἥτις συνέπεσε Κυριακήν, ὁ θαυμάσιος καιρός, ἡ συμμετοχὴ πολλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου, ἡ ἀπόβασις τῶν ἐκδρομέων εἰς τὸ ἐγγύτατα τῆς Ἁγίας Μόνης Διακόφτι, ἡ ἄνετος ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν Μονὴν συγκοινωνία δι' αὐτοκινήτων, καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς τῶν ἐκδρομέων καὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ συμπολιτῶν.

—Οἱ μετασχόντες εἰς τὴν ἐκδρομήν.
—Καὶ διακεκριμένοι πολῖται.

Μακροσκελέστατατος εἶνε ὁ κατάλογος τῶν συμμετασχόντων εἰς τὴν ἐκδρομὴν συμπολιτῶν. Κυθήριοι ἀπὸ μακροῦ ἐγκατεστημένοι εἰς τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰς Ἀθήνας ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκδρομήν, διὰ ν' ἀνανεώσουν τοὺς δεσμοὺς των μὲ τὴν πατρίδα, καὶ νὰ πλουτίσουν τὰς ἀναμνήσεις των, ἄλλοι πάλιν, νέοι αὐτοί, γεννηθέντες ἔξω τῆς νήσου μας, κατήρχοντο διὰ πρώτην φορὰν εἰς αὐτὴν ὅπως τὴν γνωρίσουν, καὶ ἄλλοι πάλιν διὰ νὰ ἐκπληρώσουν ἕνα τάξιμο πρὸς τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τοὺς ἱεροὺς βωμούς της.

Ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Κυθηρίων τούτων εὑρίσκοντο ὁ πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος κ. Δ. Πετρόχειλος συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς κυρίας του καὶ τῶν τέκνων του, ὁ κ. Σ. Καψάνης γραμματεὺς τῆς ἰδίας Ἀδελφότητος, συνοδευόμενος ἐπίσης ὑπὸ τῆς κυρίας του, καὶ ὁ σύμβουλος κ. Θ. Τζέντζος.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐχαρακτήριζεν ἰδιαιτέρως, καὶ προσέδιδε ἐπισημότητα εἰς τὴν ἐκδρομήν, ἦτο ἡ συμμετοχὴ εἰς αὐτὴν καὶ διαφόρων ἐν ἐνεργείᾳ πολιτευτῶν, ἰδικῶν μας καὶ ξένων. Ἐκ τῶν ξένων, μετέσχον ὁ τέως ὑπουργὸς καὶ ἤδη βουλευτὴς Λέσβου διακεκριμένος δὲ πολιτευτὴς κ. Γ. Παπανδρέου, ὁ βουλευτὴς Κέας κ. Περικλῆς Μαζαράκης, ὁ βουλευτὴς Ὕδρας κ. Θ. Κιζίνης, καὶ ὁ βουλευτὴς Πειραιῶς κ. Δ. Μαρσέλλος. Ἐκ τῶν ἰδικῶν μας μετέσχον ὁ βουλευτὴς τῆς ἐπαρχίας μας κ. Παν. Τσιτσίλιας, καὶ οἱ πολιτευταὶ κ. κ. Ι. Κοντολέων καὶ Κρ. Δηλαβέρης μετὰ τῆς κυρίας του. Ἐπίσης ὁ διακεκριμένος μηχανικὸς ἐπιθεωρητὴς τῆς ὁδοποιΐας Μακρῆ κ. Ἰωάν. Καψαλόπουλος, καὶ ὁ ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ κ. Παπανδρέου κ. Μιχ. Μίδης.

Αἱ κυρίαι ἀντεπροσωπεύθησαν εὐρύτατα εἰς τὴν ἐκδρομήν. Γηραιαὶ δέσποιναι μὲ τὴν νοσταλγίαν τοῦ τόπου καὶ τῶν προσφιλῶν συγγενῶν, δεσποινίδες ἀνυπομονοῦσαι νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴν νῆσον τῆς Ἀφροδίτης καὶ τὰς ρωμαντικὰς τοποθεσίας της, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν τῆς Ἁγίας Μόνης διὰ νὰ ἔχουν νὰ διηγοῦνται εἰς τοὺς οἰκείους καὶ εἰς τὰς φίλας των ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν ἀγαπητὴν πατρίδα.

—Ἡ ἐκκίνησις ἐκ Πειραιῶς.
—Τὸ ταξεῖδι ὑπὸ τὴν πανσέληνον.

Ὅταν τὸ ἀτμόπλοιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀκτοπλοΐας «Πάρος» ἐξεκίνησεν ἐκ Πειραιῶς τὴν 7ην μ. μ. ὥραν τῆς πέμπτης Αὐγούστου διὰ τὸ Διακόφτι, ἦτο κατάμεστον κυριολεκτικῶς κόσμου.

Ὅλαι αἱ θέσεις εἶχον καταληφθῆ. Εὐτυχῶς ὅτι τὸ πλοῖον ἦτο εὐρὺ καὶ ἄνετον, τοιαύτη δὲ ἡ προθυμία καὶ ἡ διευκόλυνσις τῶν ἐκδρομέων ἐπιβατῶν ἐκ μέρους τοῦ εὐγενεστάτου ἀληθῶς συμπολίτου πλοιάρχου κ. Φ Μαχαιριώτη καὶ τοῦ πληρώματος ἐν γένει, ὥστε οὔτε ἓν δὲν ἠκούσθη παράπονον.

Εἰς τὴν ὅλην εὐχαρίστησιν, ἐκ τοῦ ταξειδίου συνέβαλε καὶ ἡ θαυμασία Πανσέληνος. Μοναδικὴ ἀληθῶς βραδυά. Σωστὴ μαγεία διὰ τοὺς ἐκδρομεῖς νὰ ταξειδεύουν εἰς μίαν ἀκύμαντον ἐντελῶς θάλασσαν ὑπὸ τέτοιαν πανσέληνον, καὶ μὲ τὰ τραγούδια τῶν διαφόρων ἀπὸ νέους καὶ νέας ὁμάδων.

Πολλοὶ διὰ πρώτην φορὰν ταξειδεύοντες πρὸς τὴν Πελοπόννησον, παρέμειναν πολὺ πέραν τοῦ μεσονυκτίου διὰ ν' ἀπολαύσουν τὸ μαγευτικὸν ὑπὸ τὴν πανσέληνον θέαμα τῆς Μονεμβασίας εἰς τὴν ὁποίαν προσήγγισε τὸ ἀτμόπλοιον.

Χάρμα ὀφθαλμῶν ἦτο τὸ θέαμα τοῦ Κάστρου τῆς Μονεμβασιᾶς φωτιζομένου ἁπλέτως ὑπὸ τῆς Αὐγουστιάτικης Σελήνης, καὶ τῆς περιτυλιγμένης ὑπὸ τοῦ τοίχους τῆς παραθαλασσίας πόλεως. Ζωγραφιὰ ἀληθινὴ παρασύρουσα εἰς ρεμβασμοὺς τὰς μυστικοπαθεῖς φύσεις, καὶ διεγείρουσα εἰς τὴν φαντασίαν καὶ τὴν ψυχὴν τόσας ἀναμνήσεις χρόνων ἱπποτικῶν, καὶ χρόνων δουλείας καὶ ἀναστάσεως τοῦ γένους.....

—Πρὸς τὸ Διακόφτι.
—Μετὰ τὴν διάβασιν τοῦ Μαλέα.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐκ Μονεμβασίας ἡ σιωπὴ διεχύθη εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ὄχι ὅμως καὶ ἐπὶ πολύ, διότι ἡ «Πάρος» ἔπλεε παρὰ τὸν Μαλέαν ὅτισθεν τοῦ ὁποίου, ἡ διαγραφομένη σιλουέτα τῶν Κυθήρων εἶχε προσελκύσει τὴν προσοχὴν ἀγρυπνούντων ταξειδιωτῶν.

Εἰς τὴν φωνὴν τῶν πλέον ἀνυπομόνων: «Νὰ τὸ Τσιρίγο, νὰ τὸ Τσιρίγο», ὅλοι ἀφυπνίσθησαν, καὶ ἄρχισαν τὰς προετοιμασίας διὰ τὴν ἐπικείμενην ἀπόβασιν. Καὶ ἦτο πλέον ἡ τετάρτη πρωϊνὴ ὥρα.

Τὸ σημαιοστόλιστον ἀτμόπλοιον εἶχε βάλει πλώρη κατ' εὐθεῖαν γιὰ τὸ Διακόφτι. Ὅσον δὲ ἐπλησίαζε, τόσον καὶ διεγράφοντο καθαρότερα εἰς τὸ πρωϊνὸν λυκόφως τὰ διάφορα τοπεῖα τῆς νήσου. Δεξιὰ ὁ Ποταμός, ἡ Ἁγία Πελαγία, τὸ Μουδάρι. Ἀριστερὰ ἡ Δραγονάρες καὶ ὁ Διγενῆς, καὶ εἰς τὸ μέσον τὸ βουνὸ τῆς Ἁγίας Μόνης μὲ τὸ κατάλευκο καὶ πανύψηλο εἰς τὴν κορυφὴν κωδωνοστάσιον τῆς Παναγίας, ἀπὸ τῆς καμπάνας τοῦ ὁποίου γλυκεῖς καὶ χαρμόσυνοι ἔφθανον οἱ ἦχοι μέχρι τοῦ πλοίου.

Νὰ καὶ ἡ ὁδὸς Διακοφτίου μὲ τὴν μακρὰν καὶ ὀφειοειδῆ σι'ουέταν της ἐναγκαλιζομένη τὰς ὑπωρείας τοῦ βουνοῦ τῆς Ἁγίας Μόνης. Νὰ καὶ τὸ Διακόφτι μὲ τ' ἄφθονα νερὰ καὶ τὰ σταφύλια του.

—Ἄφιξις καὶ ἀποβίβασις εἰς τὸ Διακόφτι.
—Ὑποδοχὴ εἰς τὴν Ἁγίαν Μόνην.

Ἦτο ἡ ἕκτη πλέον πρωϊνὴ ὥρα τῆς Κυριακῆς τοῦ Σωτῆρος ὅταν τὸ πλοῖον κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα Διακοφτίου. Εἰς αὐτὸν εἶχον ἀπὸ τῆς προτεραίας συγκεντρωθῆ πλῆθος λέμβων καὶ βενζινακάτων αἵτινες, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ λιμενάρχου Κυθήρων καὶ τοῦ τελωνοσταθμάρχου Ἁγίας Πελαγίας, ἐνήργουν τὴν ἀποβίβασιν τῶν ἐκδρομέων μὲ παραδειγματικὴν τάξιν.

Εἰς τὴν παραλίαν πλῆθος κόσμου ἀνέμενε τοὺς ἐκδρομεῖς τοὺς ὁποίους καὶ ὑπεδέχθη μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ ἐνθουσιασμόν, ἐνῷ ὁ ἄλλος κόσμος τῶν ἐν Ἁγίᾳ Μόνῃ πανηγυριστῶν εἶχεν γραφικώτατα ἐκχυθῆ ἔξω τῶν τοιχῶν τῆς Μονῆς ἀπὸ τοὺς ὑψηλοὺς βράχους τῶν ὁποίων παρηκολούθει τὴν κίνησιν τῶν λέμβων καὶ τῶν ἐπισκεπτῶν.

Μετὰ τοὺς πρώτους χαιρετισμοὺς εἰς τὸ Διακόφτι, οἱ ἐκδρομεῖς ἐπιβάντες αὐτοκινήτων κατηυθύνθησαν διὰ τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου πρὸς τὴν Μονήν. Τῶν αὐτοκινήτων προηγεῖτο τὸ αὐτοκίνητον τὸ φέρον τὸν κ. Γ. Παπανδρέου καὶ τοὺς ἄλλους βουλευτάς.

Ἡ ἄφιξις περὶ τὴν 7ην πρωϊνὴν ὥραν εἰς τὴν Μονήν, ἐχαιρετίσθη μὲ εἰλικρινῆ καὶ ἄδολον ἐνθουσιασμὸν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐντοπίων πανηγυριστῶν. Πρώτην φορὰν, κατὰ πάγκοινον ὁμολογίαν, εἶδεν ἡ Ἁγία Μόνη τόσον κόσμον νὰ συγκεντρώνεται εἰς αὐτήν. Καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς εἶχε κορυφωθῆ, διότι εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς νήσου μας τὸ μέχρι χθὲς ἀπομεμονομένον καὶ φθῖνον, συνεκεντρώθησαν χιλιάδες ἄνθρωποι ἐξ ὅλων τῶν σημείων τῆς νήσου, καὶ συμπολῖται ἐξ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διὰ μίαν κυθηραϊκὴν ἀδελφωσιν, καὶ εἰς ἐκδήλωσιν παγκυθηραϊκῆς ἀλληλεγγύης.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἁγίας Μόνης, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Ι. Νοταρᾶν, ἔσπευσε νὰ χαιρετίσῃ τοὺς ἀφιχθέντας ἐκδρομεῖς, καὶ νὰ ἐκφράσῃ ἰδιαιτέρως τὴν χαρὰν της διὰ τὴν παρουσίαν τόσων διακεκριμένων πολιτευτῶν ξένων, τῶν ὁποίων τὸ ὄνομα ἦτο τόσον ἀγαπητὸν εἰς τὰ Κύθηρα.

Οἱ βουλευταὶ ἐκδρομεῖς Ἁγίας Μόνης κ.κ. Γ. Παπανδρέου, Π. Τσιτσίλιας, Θ. Κιζάνης, Δ. Μαρσέλλος, καὶ Περ. Μαζαράκης ἐν μέσῳ συμπολιτῶν ἐν Ποταμῷ.

Οἱ ἐκδρομεῖς κατηυθύνθησαν εὐθὺς ἐκ τοῦ αὐτοκινήτου εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔνθα, ἀφοῦ προσεκύνησαν καὶ ἤναψαν κεριά, προσεκλήθησαν εἰς τὸ Ἡγουμενεῖον νὰ πάρουν καφὲ καὶ ν' ἀναπαυθοῦν ὀλίγον, καὶ μέχρις οὗ φθάσῃ καὶ ὁ σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς θείας λειτουργίας.

Πράγματι οἱ ἐκδρομεῖς μετέβησαν εἰς τὸ Ἡγουμενεῖον ἔνθα πλουσίως ἐφιλοξενήθησαν, δοκιμάσαντες καὶ τὸ θαυμάσιο καὶ φημισμένο κηρηθρόμελο τῆς Ἁγίας Μόνης. Κατόπιν δὲ ἀφιχθέντος καὶ τοῦ Μητροπολίτου μας, κατηυθύνθησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἔνθα παρηκολούθησαν τὴν θείαν λειτουργίαν μέχρι τέλους.

—Ἡ ἐν τῷ ναῷ λειτουργία.
—Οἱ ἐκφωνηθέντες λόγοι.

Ἡ ἱερουργία ἦτο μεγαλοπρεπής. Ὁ ναὸς κατάμεστος κόσμου. Τὸ ἀπέραντο προαύλιο πλῆρες ἐπίσης λαοῦ. Τὸν Μητροπολίτην μας ἱερουργοῦντα ἐβοήθουν οἱ ἀρχιμανδρῖται κ.κ. Σοφιανόπουλος καὶ Α. Κρίθαρης, καὶ οἱ αἰδεσιμώτατοι ἱερεῖς κ.κ. Προκόπιος Μόρμορης ἐφημέριος τῆς Μονῆς καὶ Ἀντ. Σκλάβος Μυτάτων.

Μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Σεβασμιώτατος ὡμίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα ἐξαίρων τὴν εὐφραδέστατα καὶ βαθυνούστατα τὴν σημασίαν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβόρ.

Ἡ Μεταμόρφωσις, εἶπε, τοῦ Σωτῆρος ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἐνέχει τὴν σημασίαν τῆς πνευματικῆς συνενώσεως τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεόν. Διότι μόνον εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν καὶ τῶν ὀρέων, ἐκεῖ ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ γαλήνη καὶ ἡ πνευματικὴ διαύγεια, καὶ ὁ ἄνθρωπος μακρὰν τῆς τύρβης τῶν πόλεων καὶ τῶν παθῶν δύναται ν' ἀτενίζῃ ἤρεμος καὶ συγκεντρωμένος εἰς ἑαυτὸν πρὸς τὸν Θεόν, μόνον ἐκεῖ ἡ ψυχὴ φθάνει ἐλευθέρα πρὸς τὸν Ὕψιστον, καὶ δοκιμάζει ἀρήτους καὶ θείας ἀληθῶς συγκινήσεις. Διὰ τοῦτο δὲν εἶνε τυχαία καὶ ἄνευ λόγου ἡ δημιουργία οἰκων λατρείας τοῦ Θεοῦ εἰς τὰς κορυφὰς τῶν βουνῶν.

Καὶ ὁ Σεβασμιώτατος, στρέφων καταλλήλως τὸν λόγον καὶ ἐπὶ τοῦ βουνοῦ τῆς Ἁγίας Μόνης, εἶπεν ὅτι, οἱ πατέρες μας ἔκτισαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ τὸν ἱερὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου ὁδηγούμενοι ἀπὸ τὴν ἀγνότητα τοῦ θρησκευτικοῦ των αἰσθήματος, καὶ πιστεύοντες ὅτι ἐδημιούργουν ἕνα μνημεῖον ἀγάπης διὰ τοὺς μεταγενεστέρους. Καὶ πράγματι, ὅπως ἀποδεικνύει ἡ σημερινὴ συγκέντρωσις, τὸ βουνὸ τῆς Ἁγίας Μόνης ἐγένετο μνημεῖον ἀγάπης. Ἄξιοι δὲ τῶν εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπαίνου, εἶνε ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι διὰ τοῦ ὁδόλοῦ των καὶ τοῦ προσωπικοῦ κόπου των, συνετέλεσαν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ, ὥστε νὰ δυνηθῆ εὐχερῶς νὰ συγκεντρωθῆ τόσον πλῆθος εὐλαβῶν χριστιανῶν εἰς τὴν ἱερὰν αὐτὴν κορυφήν, διὰ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν Θεόν, καὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἡ Θεία Ἀγάπη, ἡ Ἀγάπη τῶν χριστιανῶν, βασιλεύει εἰς τὴν ψυχὴν παντὸς Κυθηρίου.

Ὁ λόγος τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐπροξένησεν εἰς τὸ πλῆθος τῶν ἐκκλησιαζομένων ἱερὰν ἀληθῶς συγκίνησιν.

—Ὁ λόγος τοῦ κ. Πετροχείλου.
—Ὁ λόγος τοῦ βουλευτοῦ μας κ. Π. Τσιτσίλια.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας ὡμίλησεν ὁ πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος κ. Δ. Πετρόχειλος, ὡς ἑξῆς:

Ἡ πατριωτική μας ὀργάνωσις ὑπήκουσα εἰς τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα, τὸ ἐγνωσμένον φίλτρον τῶν Κυθηρίων πρὸς τὴν γενέτειραν καὶ τὴν εὐγενῆ καὶ πατριωτικὴν πρόσκλησιν τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Ἁγίας Μόνης, ἤχθη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς πραγματώσεως τῆς τετάρτης εἰς Κύθηρα ἐκδρομῆς εἰς τὴν μονὴν αὐτήν. Ἡ ἐκδρομὴ δὲ αὐτὴ θὰ ἐγίνετο ἀπὸ πολλοῦ, ἀλλὰ τὸ ἀπομεμακρυσμένον τῆς νήσου καὶ αἱ δυσμενεῖς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καιρικαὶ συνθῆκαι ἔθετον ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἀσφαλῆ προσέγγισιν εἰς τὸν τόπον τοῦ προορισμοῦ. Εὐτυχῶς ὅτι ὁ πατριωτισμὸς τῶν Κυθηρίων ἔκαμψε τὰ ἐμπόδια αὐτά, καὶ ὡδήγησε τέλος τὴν κυθηραϊκὴν παροικίαν τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς εἰς τὸν ἱερὸν καὶ ἀπρόσιτον ἄλλοτε βράχον τῆς Ἁγίας Μόνης, ἵνα ἀποτίσῃ φόρον εὐλαβείας πρὸς τὴν ἱερὰν Μονὴν τὴν ὁποίαν ἡ ἀνυπαρξία καταλλήλου ὁδοῦ ἀγούσης εἰς ταύτην, εἶχε καταστήσει ἀπρόσιτον διὰ παρομοίας καθόδους.

Ἀφ' ὅτου ὅμως ἡ ἔνθερμος φιλοπατρία τῶν ἀναλαβόντων τὴν πρωτοβουλίαν τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου, καὶ ἡ γενναιοδωρία, αὐτοθυσία, αὐταπάρνησις τῶν ἀπανταχοῦ καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐν Ἀμερικῇ καὶ Αὐστραλίᾳ συμπολιτῶν μας ἐπετέλεσε τὸ τεράστιον ἔργον τῆς κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ ταύτης, καὶ διήνοιξε λεωφόρον ἀπὸ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης πρὸς τὴν ἱερὰν Μονήν, ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν ἁπάντων τῶν Κυθηρίων ὅπως στρέψωσι τὴν προσοχήν των καὶ πρὸς τὸν ἱερὸν τοῦτον βράχον, ἵνα σὺν τοῖς ἄλλοις ἐνισχυθῆ ἡ Μονὴ οἰκονομικῶς, καὶ συμπληρώσῃ τὰς ἐλλείψεις της, ἀποβῆ δὲ οὕτω σὺν τῷ χρόνῳ ἐφάμιλλος τῆς ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μυρτιδιωτίσσης.

Συνεχίζων ὁ κ. Πετρόχειλος τὸν λόγον του, ὑπέμνησε τὴν φιλοπατρίαν τῶν ἀπανταχοῦ συμπολιτῶν καὶ τὰ κοινωφελῆ ἔργα ἅτινα τῇ βοηθείᾳ αὐτῶν, καὶ διὰ δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, συνετελέσθησαν ἐν τῇ νήσῳ μας, καὶ ὅτι οἱ Κυθήριοι κατόπιν τῆς περιβλέπτου θέσεως τὴν ὁποίαν τατέχουν ἐν τῇ ξένῃ πρέπει νὰ θεωροῦν ἀναξίας αὐτῶν τὰς τοπικιστικὰς διακρίσεις διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ὁποίων καὶ ἐπικαλεῖται τὰ ἐγνωσμένα αἰσθήματα πάντων τῶν Κυθηρίων, τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν, τῶν πολιτευτῶν μας, καὶ παντὸς ἄλλου παράγοντος, ὡς καὶ τῶν δημοσιογραφικῶν μας ὀργάνων.

Ἐν τέλει ὁ κ. Πετρόχειλος ἐξέφρασε τὰς βαθείας εὐχαριστίας τῶν ἐκδρομέων διὰ τὴν ἐγκάρδιον καὶ ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν τῆς ὁποίας ἔτυχον ἐν τῇ νήσῳ μας, ὡς καὶ τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τοὺς εὐγενεῖς ξένους ἐκδρομεῖς καὶ θερμοὺς φίλους τῶν Κυθήρων οἵτινες ἐτίμησαν διὰ τῆς συμμετοχῆς των τὴν ἐκδρομὴν τῆς νήσου μας.

Μετὰ τὸν κ. Πετρόχειλον ὁ βουλευτής μας κ. Π. Τσιτσίλιας ὡμίλησε δι' ὀλίγων ἀλλὰ πραγματικῶν λέξεων, ὡς ἑξῆς:

Πρὸ δέκα ἐτῶν, εἶπεν, οἱ τότε ἐπίτροποι τοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Μόνης, ἀπεφάσισαν νὰ κατασκευάσουν ἕνα δρόμον πρὸς τὴν Μονὴν ἀρχίζοντα ἀπὸ τὴν θέσιν Διάσελο.

Τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐπίτροποι ἤρχισαν μὲ μερικοὺς ἐργάτας νὰ σκάπτουν καὶ ν' ἀνοίγουν τὸν δρόμον, συνέπεσε νὰ περνῶ καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἐκεῖ μεταβαίνων εἰς τὸ Διακόφτι. Ἐσταμάτησα καὶ παρετήρουν τὴν ἐργασίαν, ὅταν ἔξαφνα μιὰ γρηοῦλα συμπολῖτις περνῶντας καὶ ἐκείνη ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος, πλησιάζει καὶ ἐρωτᾷ ἕναν ἐργάτην τί ἔφτιαναν ἐκεῖ. Ὁ ἐργάτης τῆς ἀπήντησεν ὅτι ἔφτιαναν δρόμο γιὰ τὸ Μοναστήρι. Τότε ἡ γρηοῦλα ἐκείνη, ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ εἶπε: Παναγία μου! Κάμε τὸ θαῦμα σου νὰ τελειώσῃ ὁ δρόμος, νὰ ἔρχεται πολὺς κόσμος νὰ προσκυνᾷ τὴ χάρι Σου!

Ἐπέρασαν ἔκτοτε δέκα ὁλόκληρα χρόνια. Διάφορα εἶχον μεσολαβήσει γεγονότα

"ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ,,

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΑΠΟ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΟΣΜΟΥ

217 Μάχη ἐν Θρασυμένῃ, λιμνῇ τῆς Ἰταλίας. Νίκη τοῦ Ἀννίβα κατὰ τῶν Ρωμαίων.
216 Μάχη ἐν Κάνναις, χωρίῳ τῆς Ἀπουλίας.
212 Ἅλωσις τῶν Συρακουσῶν ὑπὸ τοῦ Μαρκέλλου.
208 Ὁ στρατηγὸς τῶν Ἀχαιῶν Φιλοποίμην κατετρόπωσε τὸν Μαχανίδαν βασιλέα τῆς Λακεδαίμονος εἰς τὴν Μαντινείαν. Ἤκμαζον τότε ὁ Ρωμαῖος ποιητὴς Πλαῦτος, ὁ Ἔννιος ποιητὴς Λατῖνος, ὁ φιλόσοφος Τήλεκλος, ὁ Ἀλεξανδρεὺς γραμματικὸς Σωτίων, ὁ Ταρσεὺς Ζήνων καὶ ἄλλοι.
206 Ἐτυπώθη χρυσοῦν νόμισμα εἰς τὴν Ρώμην.
202 Ἡ ἐν Ζάμῃ, πόλει τῆς Νουμιδίας, μάχη, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ρωμαῖος Σκιπίων ἐνίκησε τὸν Ἀννίβαν. Τέλος τοῦ β' Λιβυκοῦ πολέμου, ὑποταγὴ τῆς Καρχηδόνος εἰς τὴν Ρώμην.
200 Ἀρχὴ τοῦ κατὰ τῆς Μακεδονίας πολέμου τῶν Ρωμαίων.
197 Ἥττα Φιλίππου τοῦ γ' βασιλέως τῆς Μακεδονίας εἰς τὸ ὄρος τῆς Θεσσαλίας κυνὸς κεφαλαί, ὑπὸ τῶν Ρωμαίων.
192 Ὁ ἀριθμὸς τῶν πολιτῶν τῆς Ρώμης 243,704.
191 Ἥττα τοῦ μεγάλου Ἀντιόχου βασιλέως τῆς Συρίας εἰς τὰς Θερμοπύλας ὑπὸ τῶν Ρωμαίων.
190 Ρωμαϊκὸν στράτευμα εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἀσίαν ὑπὸ τὴν στρατηγίαν τοῦ Λουκίου Κορνηλίου Σκιπίωνος, καὶ κατετρόπωσε τὸν Ἀντίοχον.
188 Ὁ Φιλοποίμην κατέλυσε τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου εἰς τὴν Σπάρτην.
187 Ἥττα καὶ θάνατος τοῦ Ἀντιόχου εἰς τὴν Μηδίαν. Ἤκμαζον τότε ὁ Λατῖνος κωμικὸς ποιητὴς Τεγούλας, ὁ Ρωμαῖος Λέλιος ὁ ἐπικληθεὶς σοφός, καὶ ὁ ποιητὴς Ἀριστώνυμος φύλαξ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βιβλιοθήκης.
184 Πόλεμος μεταξὺ τοῦ Εὐμενοῦς, βασιλέως τῆς Περγάμου, καὶ τοῦ Προυσία βασιλέως τῆς Βιθυνίας.
183 Θάνατος τοῦ Φιλοποίμενος.
182 Θάνατος τοῦ Ἀννίβα.
175 Ἁγὴ τοῦ γέροντος Ἐλεάζαρ καὶ καύσιμον τῶν 7 Μακαβαίων ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς, βασιλέως τῆς Συρίας.
171 Β' Μακεδονικὸς πόλεμος, βασιλεύοντος τοῦ Περσέως.
170 Ἐφεύρεσις τοῦ χαρτίου εἰς τὴν Κίναν.

ΜΕ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ κίνησις ἐφέτος εἰς τὰ μοναστήρια μας κατὰ τὸν δεκαπεντεσμὸν ἦτο ἀρκετὰ ζωηρά, καὶ ἰδίως εἰς τὴν Μονὴν Μυρτιδίων ἔνθα ὑπάρχει ὀργανωμένη ἡ φιλοξενία καὶ ἡ ἄνεσις.

—Ἡ Ἁγία Μόνη ἦτο εἰς τῆς δόξες της. ποτὲ δὲν συνεκέντρωσε τόσον κόσμον ὅσον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδρομῆς.

—Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ πρέπει νὰ ἐπαινέσωμεν τὴν Ἐπιτροπὴν Ἁγίας Μόνης διὰ τὴν ὡραίαν καὶ πλουσίαν πρὸς τοὺς ἐκδρομεῖς φιλοξενίαν της, καὶ τὴν τάξιν.

—Ἐν μέσῳ συρροῆς τῶν ἐν Πειραιεῖ Ἀντικυθηρίων καὶ ἄλλων συμπολιτῶν ἑορτάσθη τὴν 17ην λήξαντος, πανηγυρικῶς ἐν τῷ ἐν Νέῳ Φαλήρῳ ναῷ τῆς Μυρτιδιωτίσσης ἡ μνήμη τοῦ προστάτου τῶν Ἀντικυθήρων Ἁγίου Μύρωνος.

—Τὴν ἑορτὴν ἐπικολούθησε δεξίωσις εἰς τὸ παρακείμενον μπὰρ ἔνθα προσεφέρθησαν ὑπὸ τοῦ ἄριστα δρῶντος Συλλόγου τῶν Ἀντικυθηρίων ἀναψυκτικὰ διάφορα εἰς τοὺς ἑορτασταί.

—Εἰς τὸν Καραβᾶ, εἰς τὴν ἐκεῖ συγκέντρωσιν διὰ τὸ μνημεῖον Δηλαβέρη, παρέστη καὶ ὁ πρόεδρος Χώρας, ὁ περίφημος Βαρυπάτης ὁ ὁποῖος ὡμίλησε καὶ εἶπε:

—«Ἡ κοινότης Κυθήρων θὰ στρέφῃ πάντοτε εὐγνώμονα τὴν διάνοιαν πρὸς τὴν μεγάλην μορφὴν ἐκείνου τὸν ὁποῖον καὶ θὰ θεωρῇ πάντοτε ὡς ἕνα τῶν μεγάλων συντελεστῶν τῆς *μελλοντικῆς της προόδου*»!

—Περίεργον! Ἀλλ' εἶνε τόσα χρόνια τώρα ποὺ ὁ μακαρίτης Δηλαβέρης ἔκαμε τὰς δωρεάς του πρὸς τὴν Χώραν, καὶ ἀκόμη δὲν ἀπέκτησε πρόοδον;

—Θὰ παραμείνῃ λοιπὸν *μελλοντικὴ* ἡ πρόοδός της; Ἔτσι φαίνεται... Γιὰ νὰ τὸ λέῃ ὁ πρόεδρός της κάτι ξέρει...

—Ἀλλ

τὰ ὁποῖα εἶχαν ἀλλοῦ στρέψει τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ καὶ ὄχι σὲ δρόμους. Τὸ θαῦμα ὅμως ποὺ ζητοῦσε ἡ γρηοῦλα ἔγεινε. Ὁ δρόμος πρὸς τὸ μοναστῆρι—ἀδιάφορο ἂν ἀπὸ ἄλλο μέρος—ἐτελείωσε, καὶ σήμερα, ὅπως ὅλοι βλέπετε, πολὺς κόσμος ἦλθεν ἐδῶ γιὰ νὰ προσκυνήσῃ τὴ χάρι Της.

Διὰ τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ, ἀφοῦ συγχαρῶ τὴν Κυθηραϊκὴν Ἀδελφότητα Πειραιῶς διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς ὀργανωθεῖσαν τόσον ἐπιτυχῆ ἐκδρομήν, δὲν ἔχω παρὰ νὰ ἐκφράσω ὡς πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐράνων ὁδοῦ Διακοφτίου καὶ ἐκ μέρους καὶ τῶν λοιπῶν αὐτῆς μελῶν, τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μου πρὸς πάντα τὰ τέκνα τοῦ κυθηραϊκοῦ λαοῦ τὰ ὁποῖα ἐνίσχυσαν διὰ τοῦ ὁδολοῦ των τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου, ἥτις ἐπέτρεψε καὶ διηυκόλυνε τὴν κατασκευὴν καὶ τῆς μέχρι τῆς Μονῆς ὁδοῦ, καὶ νὰ εὐχηθῶ ὅπως συνεχισθοῦν τὰ κοινωφελῆ ἔργα μὲ τὸν ἴδιον, ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ζῆλον, ἐκ μέρους τῶν συμπολιτῶν διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν τῆς ἀγαπητῆς νήσου μας.

Μετὰ ταῦτα γενομένης ἀπολύσεως τῆς ἐκκλησίας, ἐγένετο διανομὴ τοῦ ἄρτου, οἱ δὲ ἐπίσημοι ξένοι καὶ οἱ τῆς Ἀδελφότητος, προσεκλήθησαν εἰς τὸ Ἡγουμενεῖον διὰ νὰ προγευματίσουν.

—Ἡ ἐν τῷ Ἡγουμενείῳ δεξίωσις.

—Διάφοροι προπόσεις.

Ὁλόκληρος ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Ἡγουμενείου εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ μίαν ἐπιμήκη τράπεζαν γύρω τῆς ὁποίας ἐκάθησαν οἱ φιλοξενούμενοι. Καὶ εὐθὺς ἀμέσως προσεκομίσθησαν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ ἄριστα καταρτισμένης ὑπηρεσίας ἐκ νέων, φιλοτίμως προσφερθέντων, τὰ διάφορα φαγητά. Ψάρια μπαρμπούνια καὶ ἄλλα ἐξαίρετα. Κρέας εἰς διαφόρους ποικιλίας. Τυριὰ τῆς νήσου μας διάφορα, καὶ φροῦτα ἄφθονα τῆς ἐποχῆς ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς μας. Κρασὶ δὲ ἀπὸ τὸ καλύτερο, καὶ ρετσίνα ἐκλεκτοτάτης ποιότητος ἀπὸ τὴν φημισμένην καὶ ἀρωματικὴν ρετσίνα τοῦ κ. Ἐμμανουὴλ Σαμίου ἢ Χαμουζᾶ.

Κατὰ τὰ ἐπιδόρπια, ὁ πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος κ. Πετρόχειλος ἔπιεν εἰς ὑγείαν τῶν κυθηρίων ἐκδρομέων, τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἁγίας Μόνης, καὶ τῶν τιμησάντων τὴν ἐκδρομὴν πολιτευτῶν, συγχρόνως δὲ ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας ὅπως συστήσῃ ἑμόνοιαν καὶ ἀγάπην μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν, καὶ τὴν κατάπαυσιν τῶν τοπικῶν διενέξεων αἱ ὁποῖαι φυγαδεύουν τὴν γαλήνην τοῦ τόπου.

Μετὰ τὸν κ. Πετρόχειλον ὡμίλησεν ὁ βουλευτὴς κ. Μαρσέλλος ὅστις συνεχάρη τὴν Κυθηραϊκὴν Ἀδελφότητα Πειραιῶς διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδρομῆς, καὶ ὑπενθύμισεν ὅτι ἄλλοτε καὶ ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Σμύρνης, μὲ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν νῆσον μας, ἔκανε ἐκδρομὰς εἰς αὐτήν, καὶ ἀνενέωνε καὶ διετήρει τοὺς δεσμούς της.

Τὸν κ. Μαρσέλλον διεδέχθη ὁ πολιτευτὴς κ. Ἰ. Κοντολέων ὅστις ὑψώνων τὸ ποτήριον εἰς ὑγείαν τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, ἐπήνεσε τὸν κ. Πετρόχειλον διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδρομῆς, καὶ διὰ τὰς συστάσεις του καὶ τὰς προσπαθείας του πρὸς κατάπαυσιν τῶν διχονοιῶν μεταξὺ τῶν κατοίκων.

Μετὰ τὸν κ. Κοντολέοντα ἐγειρόμενος ὁ βουλευτὴς μας κ. Τσιτσίλιας εἶπεν τὰ ἑξῆς:

Κατόπιν τῶν ὄσων ἀξιεπαίνων ἠκούσθησαν περὶ ὁμονοίας καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν κατοίκων μας, δὲν θὰ ὑπῆρχε κανεὶς λόγος νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ τίποτε, ἐὰν δὲν ἐφοβούμην μήπως ἀναγραφῇ εἰς τὸν κυθηραϊκὸν τύπον ὅτι, καὶ ἐγὼ εὑρισκόμενος μεταξὺ τῶν ἐκδρομέων, καὶ ἀκούων ὅσα ἐλέχθησαν περὶ ἐρίδων καὶ περὶ ὁμονοίας, παρέμεινα ἄλαλος! Βεβαίως κανεὶς δὲν ὑπάρχει ὁ ὁποῖος νὰ μὴν ἐπιθυμῇ τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν κατοίκων μας. Νομίζω ὅμως ὅτι ἔχει γείνῃ κάποια παρεξήγησις εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Καὶ εἶνε περίεργον πῶς, παρ' ὅλην τὴν διατυμπανιζομένην ὡς ὑπάρχουσαν διχόνοιαν τῶν κατοίκων μας, ἡ νῆσος μας διαρκῶς προοδεύει!

— Εὖγε! Σωστά! Ἀλήθεια! Ἔτσι εἶνε! Ἠκούσθησαν ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς αἰθούσης.

—Ἀναχώρησις ἐξ Ἁγίας Μόνης.

—Ἄφιξις εἰς Ποταμὸν καὶ δεξίωσις.

Ἦτο ἡ ἑνδεκάτη πλέον ὥρα τῆς πρωΐας ὅταν ὁ κ. Παπανδρέου καὶ οἱ ἄλλοι κ. κ. βουλευταὶ, ἀποχαιρετήσαντες τοὺς λοιποὺς ἐκδρομεῖς, καὶ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην μας, καὶ εὐχαριστήσαντες τὴν φιλόξενον ἐπιτροπὴν τῆς Ἁγίας Μόνης, ἀνεχώρησαν δι' αὐτοκινήτου εἰς Ποταμὸν ἔντα τοὺς ἀνέμενον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Ποταμοῦ πληροφορηθέντες ἐξ Ἀρωνιαδίων τὴν ἐκεῖθεν διέλευσιν τῶν βουλευτῶν, συνεκεντρώθησαν κατόπιν κωδωνοκρουσίας εἰς τὴν πλατεῖαν, καὶ ἐκεῖθεν ἐξεκίνησαν διὰ τὴν ὁπόδοχήν.

Ὅταν τὸ αὐτοκίνητον ἔφθασεν εἰς τὴν εἴσοδον τῆς κωμοπόλεως οἱ ἐπιβαίνοντες αὐτοῦ κατῆλθον, καὶ εὐθὺς περιεστοιχίσθησαν ἀπὸ τοὺς κατοίκους οἵτινες μὲ θερμὰς ἐκδηλώσεις ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοδουνώσεων αὐτοὺς ἐν σώματι εἰς τὸ κοινοτικὸν Μέγαρον εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν ἐπίσημος δεξίωσις, καὶ προσεφέρθησαν διάφορα ἀναψυκτικά.

Ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Ποταμοῦ κ. Μιχαὴλ Ε. Μεγαλοκονόμος προσφωνῶν τὸν κ. Παπανδρέου εἶπεν εἰς αὐτὸν τὰ ἑξῆς:

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΣ ΝΑΟΥ

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ποταμοῦ ἀξιεπαίνως μεριμνὸν διὰ τὸν καλλωπισμὸν τῆς κωμοπόλεως, ἐπέτυχε τὴν κατεδάφισιν τοῦ μικροῦ καὶ ἐπὶ βράχου ἐν τῇ πλατείᾳ Ποταμοῦ κειμένου ναοῦ τοῦ Παντοκράτορος.

Ἤδη μετὰ τὴν κατεδάφισιν τοῦ ναοῦ καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τοῦ βράχου πρὸς τὴν λοιπὴν πλατεῖαν, ὁ Ποταμὸς ἔλαβεν ἄλλην ὄψιν.

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ

Τὸ οἴκημα τοῦ τηλεφώνου Φριλιγκιανίκων εἰς τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε τοῦτο ἐστεγάζετο ἐκρίθη ἀκατάλληλον, καὶ διὰ τοῦτο τὸ τηλέφωνον μετεφέρθη εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Καστρισιανίκων.

Κύριε Παπανδρέου,

Ὁ Κυθηραϊκὸς λαὸς σᾶς ὑποδέχεται μὲ ἐνθουσιασμὸν διότι σᾶς γνωρίζει ὡς φίλον καὶ προστάτην τῶν συμφερόντων του, καὶ σᾶς προσφωνεῖ δι' ἐμοῦ τὸ ὡς εὐ παρέστητε.

Εἴμεθα ὑπερήφανοι ἀληθῶς διότι ηὐτυχήσαμεν ὅπως φιλοξενήσωμεν ὑμᾶς σήμερον, τὸν ἔγκριτον πολιτευτήν, ὅστις πάντοτε, καὶ εἰς πάσας τὰς δοθείσας περιστάσεις, συνηγορήσατε μετὰ θέρμης καὶ εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῶν Κυθηραϊκῶν δικαίων.

Δὲν λησμονοῦμεν, πολύτιμε φίλε, τὴν θερμὴν ἐν τῇ Βουλῇ συνηγορίαν σας διὰ τὴν Διοικητικὴν καὶ στρατολογικὴν ἀποκατάστασιν τῆς νήσου μας, ὅπως ἐπίσης δὲν λησμονοῦμεν ὅτι ἡ διατήρησις μέχρι σήμερον τοῦ ἡμιγυμνασίου Ποταμοῦ, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ σημαντικαὶ χρηματικαὶ παροχαὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν σχολικῶν κτιρίων τῆς ἐπαρχίας μας, καὶ ἡ λειτουργία τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, ὀφείλονται εἰς τὸ εὐγενὲς καὶ θερμὸν ὑπὲρ τοῦ τόπου μας ἐνδιαφέρον σας.

Εἴμεθα ἰδιαιτέρως εὐτυχεῖς, κ. Παπανδρέου, διότι ἡ μεγαλειώδης ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἐκπαιδευτικὴ δρᾶσις σας, σᾶς ἀνέδειξεν ὡς μίαν τῶν ἐξοχωτέρων συγχρόνων πολιτικῶν φυσιογνωμιῶν, καὶ πιστεύομεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς μὲ τοιαύτας, ὡς ὑμᾶς, ὀξίας θέλει ταχέως καταστῇ καὶ πάλιν ἡ πρωτοπόρος τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ζήτω ὁ φίλος τῶν Κυθήρων κ. Γεώργιος Παπανδρέου. Ζήτωσαν οἱ ἀξιότιμοι ἐπισκέπται μας κ. κ. βουλευταί.

Θερμαὶ ἐκάλυψαν ζητωκραυγαὶ τὴν ὡραίαν προσφώνησιν τοῦ κ. Προέδρου. Εἰς τὴν προσφώνησιν αὐτὴν ἀπαντῶν ὁ κ. Παπανδρέου ηὐχαρίστησε τὴν κοινότητα Ποταμοῦ καὶ τοὺς κατοίκους τῆς νήσου διὰ τὴν θερμὴν ὑποδοχὴν καὶ τὴν φιλοξενίαν των, καὶ προσέθεσεν ὅτι, καμμίαν ἀμφιβολίαν δὲν εἶχε ὅτι θὰ εὕρισκεν εἰς τὰ Δημοκρατικὰ Κύθηρα τόσον ἀνεπτυγμένον τὸ πνεῦμα τῆς προόδου. Μόνον εἰς δημοκρατουμένας πολιτείας, ἐτόνισεν ὁ κ. Παπανδρέου, αἰσθάνεται ὁ καθένας ἑαυτὸν ἱκανὸν πρὸς μεγαλουργὸν καὶ κοινωφελῆ δρᾶσιν, καὶ μόνον ὑπὸ τὴν Δημοκρατίαν ὁ πολίτης ἠμπορεῖ ν' ἀναδείξῃ ὅλας τὰς ἠθικάς του ἀρετὰς διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ὑψηλὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἡ Δημοκρατικὴ Ἰδέα διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν λαῶν ἔθεσε.

Μετὰ βαθείας προσοχῆς οἱ λόγοι αὐτοῦ τοῦ κ. Παπανδρέου ἠκούσθησαν. Ὅταν δὲ κατόπιν ἐξ ἀφορμῆς τῶν λόγων αὐτῶν ἐγένετο συζήτησις, ὁ κ. Παπανδρέου ἐξήγησεν εὐρύτερον τὰς Δημοκρατικάς του αντιλήψεις, καὶ ἀνέπτυξεν ποῖον ὠφείλει νὰ εἶνε τὸ καθῆκον τῶν πολιτῶν ἀπέναντι τοῦ καθιερωθέντος καὶ ἐν τῇ πατρίδι μας Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

—Τὸ παρατεθὲν εἰς Ποταμὸν γεῦμα.

—Ἡ ἀναχώρησις ἐκ τῆς νήσου.

Ἦτο μια πλέον μετὰ μεσημβρίαν ἡ ὥρα ὅταν ὁ κ. Παπανδρέου καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτὸν κ. κ. Π. Τσιτσίλιας, Π. Μαζαράκης, Θ. Κιζάνης, Δ. Μαροέλλος, Ἰ. Καψαλόπουλος, καὶ Μ. Μίζης, μετέβησαν εἰς γεῦμα τὸ ὁποῖον παρέθεσεν ἐν τῇ οἰκίᾳ του πρὸς τιμήν των ὁ βιομήχανος καὶ πρώην Δήμαρχος Ποταμοῦ κ. Μιχαὴλ Ἰ. Μεγαλοκονόμος.

Μετὰ τὸ γεῦμα οἱ ἐκδρομεῖς ἀνεπαύθησαν φιλοξενηθέντες εἰς διαφόρους οἰκίας, περὶ τὴν ἕκτην δὲ μ. μ. ὥραν συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Μεγαλοκονόμου ὁπόθεν ἀφοῦ ἔκαμαν ἕνα μικρὸν περίπατον ἀνὰ τὸν Ποταμόν, ἐπέβησαν τοῦ αὐτοκινήτου, καὶ προπεμφθέντες ὑπὸ τῶν κατοίκων μὲ παντοίας ἐκδηλώσεις τιμῆς ἀνεχώρησαν δι' Ἁγίαν Πελαγίαν.

Ἦτο ἡ ἑβδόμη πλέον μ. μ. ὥρα ὅταν ὁ κ. Παπανδρέου καὶ ἡ συνοδεία του ἀκολουθούμενοι ἀπὸ διαφόρους ἐγκρίτους συμπολίτας, ἔφθασαν εἰς Ἁγίαν Πελαγίαν. Ἐνεῦ ἐπεσκέφθησαν τὸν κατασκευασθέντα ἐπάνω τοῦ κ. Π. Κορωναίου λιμενοβραχίονα καὶ ἐπήνεσαν τὴν προσπάθειαν αὐτὴν πρὸς ἐξασφάλισιν θαλασσίας συγκοινωνίας. Κατόπιν δὲ μετὰ προσφερθέντα εἰς αὐτοὺς ἀναψυκτικά, καὶ περὶ ὥραν 8ην ἑσπερινήν, ἀνεχώρησαν διὰ νεῦ διελθόντος ἀτμοπλοίου «Ἑλληνὶς» εἰς Πειραιᾶ ἀποκομίζοντες τὰς ἄριστας τῶν ἐντυπώσεων ἐκ τῆς νήσου μας.

ΕΟΡΤΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΤΑΜΟΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΚΟΡΩΝΑΙΟΝ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδρομῆς τοῦ Σωτῆρος εἰς Ἁγίαν Μόνην, ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς κατέθεσε στέφανον ἐκ δάφνης ἐπὶ τῆς προτομῆς τοῦ Στρατηγοῦ Κορωναίου ἐν Ποταμῷ τὴν 13ην λήξαντος ἡμέραν Κυριακήν, κατόπιν δεήσεως ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ἐνδόξου τέκνου τῶν Κυθήρων, καὶ ἐνώπιον πλήθους κόσμου. Τὴν κατάθεσιν τοῦ στεφάνου συνώδευσεν ὁ κ. πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος ὡς ἀκολούθως:

Μεγάτιμε συμπολίτα Πάνο Κορωναῖε

Ἡ πατριωτική μας ὀργάνωσις τῶν ἐν Πειραιεῖ καὶ Ἀθήναις ἐγκατεστημένων Κυθηρίων ἀριχθεῖσα εἰς τὴν γενέτειραν ὅπως ἀποτίσῃ φόρον εὐλαβείας πρὸς τὰ θεῖα, κομίσῃ τὸν ἀσπασμὸν τῶν ἐν τῇ ξένῃ συμπολιτῶν πρὸς τὸ πάτριον ἔδαφος καὶ θεμελιώσῃ τὸν ἀνδριάντα τοῦ ἀειμνήστου συμπολίτου μας Εὐσταθίου Δηλαβέρη, δὲν δύναται νὰ καταλίπῃ τὸ πάτριον ἔδαφος χωρὶς νὰ σταματήσῃ πρὸ τοῦ ἀνδριάντος Σου, τὸν ὁποῖον ἡ πατριωτική σου δρᾶσις καὶ αἱ ἔξοχοι πρὸς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίαι σου ἔθεσαν εἰς τὴν περίβλεπτον ταύτην θέσιν τῆς γενετείρας.

Ἀληθῶς ὑπῆρξεν ἄξιος τῆς τιμῆς ταύτης ὁ Πάνος Κορωναῖος, ἀγαπητοὶ συμπατριῶται, ὡς δεικνύει ἡ ὅλη του ζωὴ ἡ ὅλη του δρᾶσις Γεννηθεὶς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ γονέων Κυθηρίων κατὰ τὸ 1869 ἔνθα καὶ ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα γράμματα, ἐσυνέχισε τὴν ἐγκύκλιόν του μόρφωσιν εἰς Κέρκυραν, διατελοῦσαν τότε ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προστασίαν μετὰ τῆς λοιπῆς Ἑπτανήσου, ὅπου ἡ οἰκογένειά του ἠναγκάσθη κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν νὰ ζητήσῃ ἄσυλον φεύγουσα τὸν τουρκικὸν διωγμόν.

Ἀλλὰ ὁ Πάνος Κορωναῖος ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων διαπνεόμενος ὑπὸ φλογεροῦ πατριωτισμοῦ ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ συγκρατηθῇ, ἀπὸ τὰς μαθητικὰς ἕδρας τὰς ὁποίας ταχέως κατέλιπε διὰ νὰ κατέλθῃ εἰς τὴν ἀγωνιζομένην τότε Ἑλλάδα, μετέβη εἰς Ναύπλιον ὅπου κατετάχθη εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν τοῦ Φαβιέρου μετὰ τοῦ ὁποίου ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Ροδίου συμμετέσχε πλείστων μαχῶν, τραυματισθεὶς μάλιστα εἰς σολλὰς τούτων.

Μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὁπότε ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῷ μετὰ τῶν γονέων του, λόγῳ τῆς στρατιωτικῆς του ἰδιοφυΐας ἀλλὰ καὶ εἰς ἀναγνώρισιν τῆς ἄχρι τότε Ἐθνικῆς δράσεώς του, εἰσήχθη, ὡς ὑπότροφος τοῦ Κράτους εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Καποδιστρίου ἱδρυθεῖσαν ἐν Αἰγίνῃ στρατιωτικὴν σχολὴν των Εὐελπίδων, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε μὲ τὸν βαθμὸν ἀνθυπασπιστοῦ τοῦ πυροβολικοῦ. Φύσις ζωηρὰ καὶ ἀνήσυχος ὁ Πάνος Κορωναῖος ρέπουσα πρὸς τὰς περιπετείας καὶ τοὺς κινδύνους, εὐγνώμων δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἰσχυροὺς προστάτας μας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ Ἐθνικοῦ μας ἀγῶνος, μετέσχε κατὰ τὸ 1854 δίς εἰς τὸν Ρωσσοτουρκικὸν πόλεμον συμμετασχὼν τοῦ ἐπαναστατικοῦ σώματος τοῦ ἐξελθόντος εἰς Θεσσαλίαν κατὰ τῆς Τουρκίας, ἐπίσης δὲ καὶ τῶν Συριακῶν, Αἰγυπτιακοῦ καὶ Κρητικοῦ πολέμου καὶ ἐπαναστάσεων.

Πνεῦμα ἀναδημιουργικὸν ἐμφορούμενος ὑπὸ ἀρχῶν Δημοκρατικῶν μετέσχε πάσης ἐπαναστατικῆς καὶ ἀναμορφωτικῆς κινήσεως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατέστη δὲ ὁ κυριώτερος παράγων τῆς κατὰ τῆς τότε Βασιλίσης κινήσεως διατελέσας, κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν ἐπανάστασιν τοῦ 1862 ἀρχηγὸς τῆς μερίδος τῶν ὀρεινῶν, καὶ εἶτα ἀντισυνταγματάρχης ἀρχηγὸς τῆς φάλαγγος Ἀθηνῶν, μέχρι τοῦ 1863 ὁπότε τὸν διεδέχθη ὁ ἀντισυνταγματάρχης Χρῆστος Βυζάντιος. Ἡ μὴ ἀποκατάστασις τῆς Κρήτης τὸν ὤθησε πρὸς τὴν μεγαλόνησον ἔνθα μετέσχεν εἰς τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866 ὅπου διεκρίθη διὰ τὴν ἀνδρείαν του.

Ἐὰν δὲ τοιοῦτος ἀνεδείχθη ἐφάμιλλος εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν ὁ Πάνος Κορωναῖος ἐφάμιλλος ὑπῆρξεν καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν εἰς ἣν ἐπεδόθη καὶ ἀνεδείχθη, ἐκλεγόμενος βουλευτὴς Κυθήρων καὶ γενόμενος δίς Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν καὶ διακριθεὶς ἐν τῷ κοινοβουλίῳ διὰ τὸ σθένος καὶ αὐναπάρνησιν. Ὡς ἀντιπρόσωπος δὲ τῆς νήσου μας ἐν αὐτῷ προήγαγε τὰ Κυθηροῖκὰ ζητήματα, συστήσας κατὰ τὸ ἔτος 1878 τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον ἐν Ποταμῷ ἡ ἵδρυσις τοῦ ὁποίου συνετέλεσεν εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς Κυθηραϊκῆς νεολαίας. Οὕτω ἐξηκολούθησε δρῶν μέχρι τοῦ 1880 ὁπότε ἀπεστρατεύθη μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀντισυνταγματάρχου. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἀποστρατείαν του τόση ἦτο ἡ ζωτικότης του καὶ ἡ πρὸς το καλὸν ἔφεσις του ὥστε ἐξηκολούθησε δρῶν ὡς μέλος διαφόρων πατριωτικῶν καὶ ἐθνικῶν Σωματείων.

Προικισμένος ὑπὸ ἐκτάκτου στρατιωτικῆς μορφώσεως ἐξέδωκεν κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ στρατιωτικὰ συγγράμματα ὑπὸ τοὺς τίτλους «ἐγχειρίδιον βολῆς πυροβολικοῦ» καὶ «ἐγχειρίδιον τακτικῆς», συνέγραψε δὲ καὶ ἀφήγησιν ὧν γεγονότων τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1862. Τὴν τοιαύτην γόνιμον καὶ ἐθνωφελῆ σταδιοδρομίαν του ἐσυνέχισε μέχρι τοῦ ἔτους 1899 ὁπότε ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 90 ἐτῶν. Τοιοῦτος ἐν συντομίᾳ ὑπῆρξεν ὁ Πάνος Κορωναῖος. Ἀνὴρ ἐκτάκτου μορφώσεως, καρδία ἀνδρεία καὶ πλήρης πατριωτισμοῦ, ψυχὴ μεστὴ ἀλτρουϊστικῶν αἰσθημάτων. Φυσιογνωμία ἁδρά, διακριθεῖσα διὰ τὴν ἔκτακτον συμβολήν της εἰς τὴν ὅλην ἀναμορφωτικὴν κίνησιν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ νῆσός μας ἡ ὁποία συνεμερίσθη τὴν δόξαν καὶ τιμὴν Σου μεγάλε πατριώτα, ὁ Κυθηροῖκὸς λαὸς ὅστις ἔγνω νὰ τιμᾷ τοὺς τιμήσαντας καὶ εὐεργετήσαντας αὐτόν, πρὸ 22 ἐτῶν ἔστησε τὸν περικλεῆ τοῦτον ἀνδριάντα Σου εἰς τὴν περίβλεπτον ταύτην θέσιν, ὅστις συμβολίζει τὴν ὅλην δρᾶσίν Σου καὶ κινεῖ τὸ πνεῦμα τῆς μιμήσεως εἰς τοὺς ἐπιγενομένους.

Καὶ ἡ πατριωτικὴ ὀργάνωσις ἥτις ἔγνω νὰ ἀποτίῃ τὸν ὀφειλόμενον φόρον εὐγνωμοσύνης εἰς τοὺς μεγάλους πατριώτας, ἀπὸ τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ Δηλαβέρη προσέρχεται πρὸ τοῦ ἀνδριάντος σου ἵνα καταθέσῃ τὸν στέφανον τοῦτον ἐκ δάφνης εἰς ἐκδήλωσιν τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας καὶ ἀναγνώρισιν τῶν μεγάλων πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὸ Ἔθνος ὑπηρεσιῶν Σου.

Τὸν κ. πρόεδρον ηὐχαρίστησεν ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος Ποταμοῦ κ. Μιχ. Μεγαλοκονόμος μεθ' ὃ εἰς τοὺς παρευρεθέντας ἐγένετο δεξίωσις εἰς τὸ μέγαρον τῆς κοινότητος ἔνθα προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά.

Η ΕΝ ΚΑΡΑΒΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΔΗΛΑΒΕΡΗ

Πρὸς διαιώνισιν τῆς μνήμης τοῦ ἀειμνήστου Εὐσταθίου Δηλαβέρη εὐεργέτου τῆς νήσου καὶ ἰδιαιτέρως τῆς κοινότητος Καραβᾶ, ἀπεφασίσθη ἡ εἰς αὐτὸν ἔγερσις μνημείου ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καραβᾶ. Τὴν σχετικὴν πρωτοβουλίαν εἶχεν ἀναλάβει ἡ Κυθηραϊκὴ Ἀδελφότης Πειραιῶς τῆς ὁποίας ὁ Δηλαβέρης ὑπῆρξε πρόεδρος καὶ εὐεργέτης.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς γενομένης τὴν ἡμέραν τοῦ Σωτῆρος ἐκδρομῆς εἰς Κύθηρα, ὁ πρόεδρος τῆς Κ.Α. καὶ τὰ συνοδεύοντα αὐτὸν μέλη τοῦ Συμβουλίου μετέβησαν εἰς Καραβᾶν ἔνθα εἶχον συγκεντρωθεῖ καὶ διάφοροι πρόεδροι κοινοτήτων τῆς νήσου, καὶ πλεῖστοι συμπολῖται ἐκ Ποταμοῦ καὶ ἄλλων χωρίων ὡς καὶ ἐκ Χώρας.

Εἰς Καραβᾶν ἐπίσης μετέβη προσκληθεὶς καὶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας διὰ τὴν τέλεσιν μνημοσύνου, καὶ τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ μνημείου τοῦ μακαρίτη Δηλαβέρη.

Μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ πλήθους εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους ὁ Σεβασμιώτατος ἐτέλεσε κατανυκτικώτατα τὸ μνημόσυνον, ἐπὶ δὲ τοῦ κενοταφίου κατέθεσαν στέφανον ἐκ δάφνης ἡ κοινότης Ποταμοῦ καὶ ἡ ἐφορεία τοῦ ἐν Ποταμῷ Δηλαβερείου σχολείου, καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος, κατόπιν δὲ πάντες μετέβησαν εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον εἰς τὸν περίβολον τοῦ ὁλοίου καὶ εἰς κατάλληλον θέσιν ὁ Μητροπολίτης μας, περιουσίᾳ καὶ τοῦ κ. Κρίτωνος Δηλαβέρη συνοδευομένου ὑπὸ τῆς κυρίας του, ἔθεσε τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ μνημείου, καὶ ὡμίλησεν ἐξάρας καταλλήλως τὰς ἀρετὰς καὶ τὰς εὐεργεσίας τοῦ τιμωμένου.

Μετὰ τὸν Σεβασμιώτατον ὡμίλησαν καὶ οἱ κ. Δ. Πετρόχειλος, ὁ γραμματεὺς τῆς κοινότητος Καραβᾶ κ. Π. Χ. Κορωναῖος, ὁ γυμνασιάρχης, ὁ διευθυντὴς τοῦ Δ. Σχολείου Ποταμοῦ κ. Δημ. Στάθης καὶ ἄλλοι τινὲς ἐξέφραντες καὶ αὐτοὶ τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀειμνήστου Δηλαβέρη.

Μετὰ τὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου οἱ προσκεκλημένοι παρεκάθησαν εἰς γεῦμα εἰς τὴν πλουσαν Σουρῆ φιλοξενηθέντες ὑπὸ τοῦ κ. Κρίτωνος Δηλαβέρη. Κατὰ τὸ γεῦμα ὁ κ. Πετρόχειλος ὡμίλησε περὶ τῶν διαφόρων τοπικιστικῶν ἐρίδων καὶ συνέσεισε την κατάπαυσιν αὐτῶν, ὁ δὲ κ. Κρίτων Δηλαβέρης ὑπεσχέθη ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὰ καλὰ ἔργα τοῦ πατρός του.

Εἰς τοὺς λόγους τοῦ κ. Πετροχείλου ἀπήντησεν ὁ παριστάμενος ἰατρὸς κ. Πανάγος Κατσούλης ἀμφισβητήσας τὴν ὕπαρξιν ἀδιαλλαξίας μεταξὺ τοῦ κυθηραϊκοῦ λαοῦ καὶ μίσους, καὶ ἰσχυρισθεὶς ὅτι αἱ τυχὸν ὑπάρχουσαι μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν ἀντιθέσεις εἶνε αἱ φυσικαὶ τοιοῦτοι αἱ ἐνυπάρχουσαι εἰς κάθε μικρὰν κοινωνίαν, καὶ αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῶν πολιτικῶν φρονημάτων. Ὁ κυθηραϊκὸς λαὸς ἐν τῷ συνόλῳ του ἀπέδειξεν παντοτε ὅτι μόνον ὑπὸ πνεύματος ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης ἐμφορεῖται.

Τὸ γεῦμα ἐτελείωσεν ἐν πλήρῃ ἐγκαρδιότητι μεθ' ὃ πάντες ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

ΕΡΑΝΟΣ ΟΔΟΥ ΑΓΙΑΣ ΠΕΛΑΓΙΑΣ

Ὁ ὑπὸ τῆς Κυθηραϊκῆς Ἀδελφότητος Πειραιῶς διενεργηθεὶς ἔρανος πρὸς ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ Ποταμοῦ—Ἁγίας Πελαγίας, ἀπέδωκ